TÜRK-İŞ

TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU YAYIN ORGANI

ŞUBAT : 1981

SAYI : 143

ATATÜRK'ÜN DOĞUMUNUN 100. YILI 100 1881-1981

ATATÜRK YILI

DÜNYADA VE TÜRKİYE'DE KUTLANIYOR

YHK TOPLU SÖZLEŞMELERİ SONUCA BAĞLIYOR...

ANARŞİ BELÂSININ KÖKÜ KAZINDI...

AYLIK
EĞİTİM
VE
MESLEK
DERGİSİ

TÜRK-İŞ

TÜRKİYE
İŞÇİ SENDİKALARI
KONFEDERASYONU
YAYIN
ORGANIDIR

ŞUBAT
1981
SAYI : 143

FİATI :
YURT İÇİ 25 TL.
YURT DIŞI 3 DM.

●

SAHİBİ :
TÜRKİYE
İŞÇİ SENDİKALARI
KONFEDERASYONU
ADINA
GENEL BAŞKAN
**İBRAHİM
DENİZCİER**

●

MÜESSESE
MÜDÜRÜ :
GENEL
TEŞKİLATLANDIRMA
SEKRETERİ
ORHAN ERÇELİK

●

SORUMLU
YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
**HÜSEYİN
EKMEKÇİOĞLU**

●

**İDARE VE YAZIŞMA
ADRESİ :**
TÜRK-İŞ
GENEL MERKEZİ
BASIN VE HALKLA
İLİŞKİLER BÜROSU
BAYINDIR SOKAK No. 10
17 91 34 - 18 10 09

●

DİZGİ VE BASKI :
DEMİRCİOĞLU
MATBAACILIK
17 30 51 - ANKARA

●

KAPAK VE MİZANPAJ :
GRAFİK STÜDYO S
29 70 46 - ANKARA

DERGİMİZ,
BASIN AHLAK
YASASINA UYAR

içindekiler

2	1881'den 1938'e ATATÜRK
3	TÜRK-İŞ YÖNETİM KURULU BİLDİRİSİ
5	SAKATLAR YILI TÜRKİYE KOORDİNASYON KURULU TOPLANTISI
6	TÜRK-İŞ'İ ZİYARETLER
8	SOSYAL GÜVENLİK
10	H. TUNÇ, TÜRK-İŞ BAŞDANIŞMANI OLDU
10	ERÇELİK, GÜREŞ ŞÜRASINA KATILDI.
11	YÜKSEK HAKEM KURULU ÇALIŞMALARI
12	KÖŞEMDEN KAYA ÖZDEMİR
13	ANARŞİ YOKEDİLDİ
15	EKONOMİK RAPOR
18	YSE İŞÇİLERİNİN TAMAMI TÜRK-İŞ ÇATISI ALTINDA
20	ORHAN BALTA, MİLLİ TÜTÜN KONGRESİNE BİR TEBLİĞ SUNDU
21	MİLLİ KOOPERATİFÇİLİK EĞİTİM VE ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ HALİM UTLU
23	HUKUK
26	SENDİKALARDAN HABERLER
33	İÇTE OLUP-BİTENLER
34	DIŞTA OLUP-BİTENLER
36	GÜLDÜRÜ BURHAN DODANLI

sunuş

ATATÜRK 100 YAŞINDA

Sayın okurlarımız,

ATATÜRK'ün 100.ncü yılını kutlamak güzel şey, **ATATÜRK**'ü bilmek ve anlamak ise ondan da güzel şeydir .

O'NU doğumundan bir asır, aramızdan ebediyyete intikal edişinden sonra neredeyse yarım asır geçmiş olmasına rağmen büyük coşkuyla anabilmemizin espirisi bir fâni insana olan bağlılığın çok ötesinde kalır.

ATATÜRK, tüm dünya'da mazlum milletlere bağımsızlık bayrağı olmuş, gerek eylemleri, gerek fikirleriyle evrensel şöhretin zirvesine tırmanmış bir kişidir. Bu itibarla o, sadece yurdunda değil tüm dünya'da 20.nci asrın bağımsızlık timsali olarak tanımlanmaktadır.

BU yıl, dünya O'nu anarken Türkiye de herşeyiyle **ATATÜRK**'ünü kana kana yaşıyacaktır.

ATATÜRK'ün fikirleri ve engin kişiliği hakkında yazmak, tâbii ki herkesin kârı değildir. Ama O'nu dilinin döndüğü ve aklının erdiği kadar bilip anlatmamak ise, bir Türk için sadece ayıptır.

HER Türk O'ndan birşeyler bilmeli, O'nun destanlaşmış hayatından birkaç damlayı belleğine yerleştirmelidir.

.....

İŞTE O'nun hakla bütünleşmesine ait sayısız örneklerden biri :

ATATÜRK, Kurtuluş Savaşının zorlu günlerinden birinde Çankaya sırtlarında gezinti yaparken, sarıklı bir adama rastlamıştı. Selamlaştığı bu adama, o esnada geçen bir uçağı gösteren **ATATÜRK :**

— **HOCA** Efendi, bu uçak nasıl oluyor da uçuyor, bilir misin? diye sorduğunda, şu cevabı aldı :

— **VALLA,** nasıl uçtuğunu bilemem..

— **PEKİ,** sen ne bilirsin?

— **EĞER** sen bu uçağa bin, dersen, binerim. Uçaktan kendini at, dersen, atarım. İşte ben bunu bilirim, bu bildiğimi de senden öğrendim, Paşam..

TÜRK Halkının kendisine olan sonsuz güvenini bu sözlerle bir kez daha anlıyan Büyük Lider, gözlerinin içine sevgiyle baktığı adama :

— **SAĞOL** Hocam.. Şunu iyi bil ki, ben de senin gibi düşünüyorum. Milletimin herbir arzusunu hayatım pahasına da olsa, yapmamazlık edemem, demişti..

.....

VE O'nun devlet adamlığını simgeleyen bir başka hâtıra :

ULU Önder, Osmanlı Padişahlarından Fatih'i, Yavuz'u çok takdir eder, Sadrazamlardan da, Alemdar Mustafa Paşa'yı eleştirirdi.

BİRGÜN yanındakilere, «Eğer Büyük Reşit Paşa'nın kültürü ile Alemdar Mustafa Paşa'nı kudreti birleşebilseydi, ben tarihe başka bir görevle girerdim.» demişti.

SAYGILARIMIZLA...

1881'den 1938'e ATATÜRK

1881 : Selanikte hayata gözlerini açtı.
1893 : Kemal adını aldı.
1899 : (13 Mart) İstanbul'da Harb Okulu'na girdi.
1903 : Üsteğmen oldu.
1905 : (11 Ocak) Kurmay Yüzbaşı olarak okulu bitirdi.
1906 : (Ekim) Şam'da Vatan ve Hürriyet Cemiyeti'ni kurdu.
1907 : (20 Haziran) Önyüzbaşılığa yükseldi.
1907 : (Eylül) Makedonya'da üçüncü Ordu'ya tayin edildi.
1909 : (13 Nisan) Hareket Ordusu Kurmay Başkanı olarak İstanbul'a gitti.
1910 : Arnavutluk harekatına katıldı.
1911 : (13 Eylül) İstanbul'da Genelkurmay'da görev aldı.
1911 : (Ekim) İtalyan Savaşı için Tobruk'a gitti.
1911 : (27 Kasım) Binbaşılığa yükseldi.
1912 : (9 Ocak) Tobruk taarruzunu büyük bir başarı ile idare etti.
1912 : (24 Kasım) Bolayır'da hareket Şubesi Müdürlüğüne tayin edildi.
1914 : (1 Mart) Bükreş, Belgrad, Çetine Ataşemiliteri ve Yarbay oldu.
1915 : (25 Nisan) Kocaçimentepe'de düşman taarruzunu durdurdu.
1915 : (1 Haziran) Albay oldu.
1915 : (8/9 Ağustos) Anafartalar Grup Komutanlığına getirildi.
1915 : (10 Ağustos) Kalbinin üzerine isabet eden bir misketten saati sayesinde kurtulabildi. Anafartalar'dan düşmanı geri attı.
1915 : Edirne'de 16. Kor. Komutanlığına tayin edildi.
1916 : (27 Subat) Edirne'den Diyarbakır cephesine hareket etti.
1916 : (1 Nisan) Generalliğe terfi etti.
1916 : (7 Ağustos) Bitlis ve Mus'u kurtardı.
1917 : (Mart) İkinci Ordu Komutanlığına tayini çıktı.
1917 : (Temmuz) Halep'te toplanmakta olan 7. Ordu Komutanlığına getirildi.
1917 : (5 Eylül) 7. Ordu ile Suriye'ye hareket etti.
1917 : (15 Aralık) Vahdettin ile Almanya'ya gitti. 5 Ocak 1918'de döndü.
1918 : (7 Ağustos) Nablus'taki ordunun başına geçti.
1918 : (26 Ekim) Halep'teki düşman taarruzunu durdurdu.
1918 : (31 Ekim) Yıldırım Orduları Grup Komutanlığına tayin edildi.
1919 : (30 Nisan) Karadeniz Bölgesindeki Rum çapulcuları tedip ve 9. Ordu Müfettişliğine tayin edildi. (Bu görevin adı 15 Nisan'dan sonra 3. Ordu Müfettişliği oldu.)
1919 : (16 Mayıs) Bandırma vapuru ile İstanbul'dan Samsun'a gitmek üzere yola çıktı.
1919 : (19 Mayıs) : Samsun'a çıktı.
1919 : (21 Haziran) Delegeleri Sivas Kongresine çağırdı.
1919 : (8 Temmuz) Subaylıktan ve müfettişlikten istifa etti.
1919 : (23 Temmuz) Erzurum Kongresine başkan seçildi.
1919 : (4 Eylül) Sivas Kongresine başkan seçildi.
1919 : (12 Eylül) Heyet-i Temsiliye Başkanı oldu.
1919 : (7 Kasım) Erzurum'dan milletvekili seçildi.
1919 : (27 Aralık) Ankara'ya geldi.
1920 : (16 Mart) İstanbul'un işgalini yabancı parlamentolar nezdinde protesto etti.
1920 : (19 Mart) Türkiye vatanseverlerini Ankara'ya çağırdı.
1920 : Ankara'dan milletvekili seçildi.
1920 : (23 Nisan) Türkiye Büyük Millet Meclisini açtı.
1920 : (11 Mayıs) İstanbul hükümeti tarafından idama mahkum edildi.
1921 : (5 Ağustos) : Başkomutan oldu.
1921 : (12 Ağustos) Polatlı'da başkomutan olarak ordunun başına geçti.
1921 : (13 Eylül) : 22 gün ve 22 gece süren Sakarya Meydan Savaşını kazandı.
1921 : (19 Eylül) : Gazi ve Mareşal ünvanını aldı.
1921 : (13 Ekim) : Kars Antlaşmasını yaptı.
1922 : (20 Ağustos) : Taarruz hazırlığı için Akşehir'e gitti.
1922 : (26 Ağustos) : Büyük Taarruzu idareye başladı.
1922 : (30 Ağustos) : Başkomutanlık Meydan savaşını kazandı.
1922 : (1 Eylül) : «Ordular, İlk Hedefiniz Akdeniz'dir, İleri» emrini verdi.
1922 : (10 Eylül) : İzmir'e girdi.
1922 : (Ekim) : Halkın isteği üzerine Bursa'ya gitti.
1923 : (14 Ocak) : Annesi Zübeyde hanım öldü.
1923 : (29 Ocak) : Lâtife hanımla evlendi.
1923 : (29 Ekim) : İlk Cumhurbaşkanı seçildi.
1925 : (5 Ağustos) : Lâtife hanımdan ayrıldı.
1925 : (24 Ağustos) : İlk defa şapka giydi.
1926 : (15 Haziran) : İzmir suikastı meydana çıktı.
1926 : (3 Ekim) İlk heykeli dikildi. (Sarayburnu heykeli)
1927 : (1 Temmuz) : Kurtuluş savaşından sonra İstanbul'a ilk defa geldi.
1927 : (4 Temmuz) : Askerlikten emekliye ayrıldı.
1927 : (15 - 20 Ekim) : Büyük nutkunu okudu.
1927 : (1 Kasım) : İkinci defa Cumhurbaşkanlığına seçildi.
1927 : (4 Kasım) : Ankara'da Etnoğrafya müzesi önüne heykeli dikildi.
1928 : (9 Ağustos) : Sarayburnu'nda lâtin harflerinin kabulü hakkında tarihi nutkunu verdi.
1928 : (29 Ağustos) : Dolmabahçe Sarayında Türk dili ve yeni Türk harfleri hakkında görüşmek üzere memleketin bilginlerini topladı.
1928 : (3 Kasım) : Harf devrimini yaptı.
1931 : (15 Nisan) : Türk Tarihi Kurumunu kurdu.
1931 : (4 Mayıs) 3. defa Cumhurbaşkanı seçildi.
1932 : (1 Temmuz) : Ankara'da 1. tarih kongresini topladı.
1932 : (22 Eylül) : Dil Kurultayı toplantısına başkanlık etti.
1933 : (29 Ekim) : Meclis'de onuncu yıl nutkunu söyledi.
1934 : (24 Kasım) : Atatürk soyadını aldı.
1935 : (1 Mart) : 4. defa Cumhurbaşkanı seçildi.
1937 : (6 Ocak) : Hatay işleri ile ilgili olarak Konya'ya gitti.
1937 : (11 Mayıs) : Çiftliklerini hazineye, bir kısım emlâki de Ankara Belediyesine bağışladı.
1937 : (16 Ağustos) : Trakya manevralarına gitti.
1938 : (19 Mayıs) : Güney illeri gezisine çıktı.
1938 : (14 Haziran) : Hasta olduğu için Savarona yatında istirahate çekildi.
1938 : (27 Haziran) : Savarona'da çekilmiş son resimleri gazetelerde yayınlandı.
1938 : (29 Ekim) : Cumhuriyet'in 15. yıl dönümünde Ankara'da bulunamadı, yazdığı mesaj okundu.
1938 : (8 Ekim) : Hastalığının arttığı bildirildi.
1938 : (10 Kasım) : Vefat etti.
1938 : (19 Kasım) : Cenazesi İstanbul'dan ayrıldı.
1938 : (20 Kasım) : Cenazesi Ankara'ya vardı.
1938 : (21 Kasım) : Cenazesi Etnoğrafya müzesinde muvakkat kabre defnedildi.
1944 : (9 Ekim) : Anıtkabir'in temel atma töreni yapıldı.
1953 : (10 Kasım) : Atatürk'ün naşı Etnoğrafya müzesindeki muvakkat kabrinden alınarak Anıtkabir'e nakledildi.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı DENİZCİER'in DIŞ TEMASLARI...

GENEL BAŞKAN DENİZCİER'İN DIŞ TEMASLARI BAŞARILI GEÇİYOR.

- TÜRK-İŞ GENEL BAŞKANI İBRAHİM DENİZCİER, JAPON İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU (DOMEİ)NİN GENEL KURULUNA KATILDI...
- **DENİZCİER TOKYO'YA GİDERKEN ATİNA'DA YUNAN KONFEDERASYONU BAŞKANI PAPAGİORGİU İLE GÖRÜŞTÜ...**
- IUF ASYA BÖLGESİ'NİN AVUSTRALYA'DAKİ GENEL KURULUNA DA KATILAN DENİZCİER, BAZI İKİLİ TEMASLARDA DA BULUNDU...

TÜRK-İŞ Genel Başkanı İbrahim DENİZCİER, kısa adı DOMEİ olan Japon İşçi Sendikaları Konfederasyonunun Tokyo'daki olağan genel kurul toplantısına katıldı ve bir mesaj sundu.

Japon İşçi Sendikaları Konfederasyonu Genel Başkanı Tadanabau Usame'nin konuğu olarak 29 ve 30 Ocak tarihleride bu toplantıyı izleyen TÜRK-İŞ Genel Başkanı DENİZCİER, genel kurula hitaben divan başkanlığına verdiği mesajında, uluslararası işçi sorunlarının çözümünde, ortak davranılmasının yararlarına değindi.

Bu mesajında özellikle Asya Bölgesindeki işçilerin sorunlarına temas eden TÜRK-İŞ Genel Başkanı İbrahim DENİZCİER, Türkiye'deki gelişmeler ve çalışma hayatımızı ilgilendiren konularda da geniş açıklamalarda bulundu.

DENİZCİER, DOMEİ Genel Kurul çalışmaları sırasında ayrıca ICFTU (Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu) Genel Sekreteri Otto Kersten ve Amerikan İşçi Sendikaları Konfederasyonu (AFL-CIO) Genel Başkanı L. KIRKLAND ve bazı Asya'lı sendika liderleriyle de ikili görüşmeler yaptı.

PAPAGİORGİU İLE GÖRÜŞME...

TÜRK-İŞ Genel Başkanı DENİZCİER, Tokyo'ya giderken Atina'ya da uğradı ve Yunan İşçi Sendikaları Konfederasyonu (GSEE) Genel Başkanı İ. Papagiorgiu ile iki Konfederasyon arasındaki ilişkilerin geliştirilmesi üzerinde görüştü.

Bilindiği üzere, TÜRK-İŞ ve GSEE Genel Başkanları geçtiğimiz Haziran ayında Cenevre'de yapılan ILO Genel Kurulu sırasındaki görüşmelerinde, iki kuruluş arasındaki sendikal ilişkilerin geliştirilmesi konusunda fikir birliğine varmışlardı.

IUF TOPLANTISI...

Tokyo'dan Avusturalya'nın Sidney şehrine geçen DENİZCİER, 2/6 Şubat tarihlerinde yapılacak olan Asya Bölgesi Gıda ve Müskirat İşçileri Federasyonu Genel Kuruluna da katıldı.

Kısa adı IUF olan Uluslararası Gıda ve Müskirat İşçileri Federasyonu İcra Kurulu üyesi de olan TÜRK-İŞ Genel Başkanı, bu toplantıları takiben Avusturalya İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ATUC) Genel Başkanı ile de bu ülkedeki Türk işçilerinin özel sorunlarının çözümü konusunda da görüşmelerde bulundu.

Seyfi Demirsoy Anıldı

TÜRK-İŞ eski Genel Başkanlarından Seyfi Demirsoy, ölümünün 7 nci yıl dönümü olan 14 Ocak günü mezarının başında anıldı.

Uzun Yıllar TÜRK-İŞ Genel Başkanlığı görevini başarı ile sürdürdükten sonra, 14 Ocak 1974 günü yakalandığı amansız hastalıktan kurtulamıyarak ölen Seyfi Demirsoy, TÜRK-İŞ'in kuruluşunda da büyük çaba sarfetmişti.

Mezarı başında yapılan törene, TÜRK-İŞ Genel Başkanı İbrahim Denizcier, Genel Sekreter ve Sosyal Güvenlik Bakanı M. Sadık Şide, İcra Kurulu'nun diğer üyeleri TÜRK-İŞ eski Genel Başkanı ve TÜRK-İŞ Başdanışmanı Halil Tunç, TÜRK-İŞ üyesi sendikaların başkan ve icra kurulu üyeleri ve Seyfi Demirsoy'un ailesi katıldı.

Necati Kızılırmak'ı kaybettik

Doğu illerimizdeki sendikacılık hareketinin gelişmesinde büyük katkısı olan Erzurum Demiryolu İşçileri Sendikası Eski Başkanlarından Necati KIZILIRMAK gözlerini hayata kapadı.

1950 yılından 1963 yılına kadar işçi temsilciliği yapan daha sonra kurucuları arasında yeralan ve Erzurum ve dolaylarındaki Demiryolu İşçileri Sendikası'nın Başkanlığı'na seçilen KIZILIRMAK 1969 yılında kendi isteğiyle emekli olmuş ve sendikacılığı bırakmıştı.

18 Aralık 1980 tarihinde 60 yaşında iken ölen Necati KIZILIRMAK'ın

ADNAN ÖZKAYA'nın KAYBI ÜZÜNTÜ YARATTI

MERHUM ÖZKAYA İÇİN ŞEKER-İŞ SENDİKASINDA BİR TÖREN YAPILDI.

ŞEKER-İŞ Sendikası Genel Mâli Sekreteri Adnan ÖZKAYA'nın büyük üzüntü yaratan vefat haberini, geçen sayımızda kısaca vermiştik.

Bu sayıda da onun kişiliğini belirleyen bilgileri sunuyoruz :

BİYOGRAFİSİ :

Adnan ÖZKAYA 1931 yılında Samsun ilinin Bafra kazasında doğmuştur.

İlk işçiliği kunduracılıktır. Sendikacılık hayatına kundura işçiliği sırasında başlamış, 1953 yılında Bafra Kundura İşçileri Sendikasının kurulmasına öncülük etmiş ve 1956 yılına kadar bu sendikanın başkanlığını yapmıştır.

Adnan ÖZKAYA, 19 Eylül 1956 yılında Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. Erzincan Şeker Fabrikasına intisab etmiştir. Şeker Sanayiinde sendikacılık hayatına 1958 yılında Erzincan Şeker Fabrikasında «Şeker Sanayii İşçileri Sendikası»'nın kurulması ile başlamış ve 1959 yılından 1969 yılına kadar on yıl Şeker-İş Erzincan Şubesi başkanlığını yapmıştır.

İki yıllık bir aradan sonra Mart 1971 de tekrar Erzincan Şube Başkanlığına seçilen Adnan ÖZKAYA 14 Aralık 1971 tarihinde de Şeker-İş Genel Mali Sekreterliğine seçilmiştir.

Türkiye Şeker Sanayii İşçileri Sendikası kurucularından olan ÖZKAYA sendikal bilgi ve görgüsünü artırmak için 1963 de Avusturya, 1965 de Amerika, 1975 de Mısır ve Macaristan. 1978 de de Rusya ve Almanya olmak üzere altısı yurt dışı, onbeşi yurt içi 21 seminere iştirak etmiştir.

Evli ve bir erkek çocuk babası olan Adnan ÖZKAYA'nın Erzincan Şeker Fabrikasındaki görevi Şeker Pişirici Ustalığı idi...

NE... KIZILIRMAK

biri erkek üçü kız 4 çocuğu vardı.

Erzurum Demiryolu İşçileri Sendikası Başkanı Kazım Gözüm, Kızılırmak'ın demiryolu işçilerinin toplumsal haklarının ve işgüvenliği sorunlarının çözümünde gösterdiği hizmetleri överken «Doğu illerimizde sendikal hareketin gelişmesinde değerli ağabeyimizin büyük katkısı olmuştur. DYF-İŞ'in bayrağı altında yaptığı bu çalışmalar sonucu demiryolu işçilerine sağladığı büyük yararları hiç bir zaman unutmayacak ve kendisini daima rahmetle anacağız.» dedi.

HAYDAR SOYKAN VEFAT ETTİ

Teessürle haber aldığımıza göre, ŞEKER-İŞ Sendikamızın Alpullu Şubesi eski başkanı Haydar SOYKAN vefat etmiştir.

Haydar SOYKAN yaklaşık 12 yıla yakın ŞEKER-İŞ'in Alpullu Şube Başkanlığı yapmış, son 3 yıl ise, ŞEKER-İŞ Genel Merkez Denetim Kurulu üyesi olarak görevde bulunmuştur.

51 Yaşında hayata gözlerini yuman Haydar SOYKAN'a tanrıdan rahmet, yakınlarına ve ŞEKER-İŞ Camiamıza da sabır ve metanet dileriz.

ŞİDE : "Sakatlarla ilgili olarak vergi kanunlarında gerekli değişiklik yapılacaktır."

Sosyal Güvenlik Bakanı Sadık Şide, sakatlarla ilgili mevzuatta gerekli değişikliğin yapılacağını açıkladı.

Acil Yardım ve Trafik Hastanesi salonunda yapılan, 1981 Uluslararası Sakatlar Yılı Türkiye Koordinasyon Kurulu toplantısına Türkiye'deki sakatlarla ilgili derneklerin temsilcileri de katıldı. Toplantıda bir konuşma yapan Sosyal Güvenlik Bakanı ŞİDE, sakatlar yılı çalışmalarına 15 Bakanlığın desteğini sağlamak amacıyla girişimlerde bulunduklarını belirtti. Vergi kanununda sakatlarla ilgili maddelerin tashih edilmesi için de çalıştıklarını söyleyen ŞİDE, konuşmasını şöyle sürdürdü :

«Daha önce hakedilmiş bir vergi muafiyetinin 1981 yılı başında değiştirilerek, sakatlar için aleyhte olacak bir düzenleme yapılması gerçekten kabul edilmemesi lazım gelen bir keyfiyettir. Bu alanda yaptıracağımız tashihe kadar ilgili mercilerle, Hükümetten başlamak suretiyle bu düzeltmenin sağlanmasına kadar hizmeti peşin kabul ediyoruz.

Konu bazı gazetelerimize de yansıdığı gibi acıklı değil, o boyutta sıkıntılı değildir. Bundan evvelki yasada yalnız dış sakatlıklar dikkate alınmış ve onlar vergilendirmede sınıflanmak suretiyle uygulanmaya konumuştur. Fakat Maliye Bakanlığının ortaya koyduğu istismarlara da maalesef engel olunamamıştır.

Bu defaki düzenleme biraz kıskanç olmakla birlikte, daha geniş kapsamlı bir tarif getirmiş, iç sakatlıkları da derecelendirmek sureti ile bir evvelkinde münakaşa konusu olan, hatta yer yer ihtilaflara yol açan hususlar belli ölçüde düzenlenmiş olmakla birlikte, bununla ilgili yönetmeliğin, Sağlık, Sosyal Güvenlik ve Maliye Bakanlıkları uzmanları aracılığı ile yeniden tanzim edilerek ortaya konması sırasında, bu konuda önümüzdeki günlerde tashihi için yapacağımız önerileri de esas alacak düzenlemeyi Bakanlığımızda hazırlamış vaziyetteyiz.

1981 yılında başlayıp, 1991 yılına kadar devam edecek faaliyetlerin ilkini bu yıl, belli hizmetlerin ortaya konulmasıyla başlatıp, unutmadan bu insani görevi, bu maddi ve manevi hazzı, önemi büyük görevi eksiksiz yapmaya kararlıyız.»

Toplantıda, Sakatlar Yılı Koordinasyon Kurulu Teknik Başkanı Prof. Dr. Rıdvan EGE, yapılan teknik çalışmalar hakkında açıklamalarda bulunarak, Bakanlıklar ve çeşitli kuruluşlarla yapılan teknik temaslar konusunda bilgi verdi.

Daha sonra, toplantıya katılan dernek temsilcileri söz alarak, konu hakkında görüşlerini açıklayarak, önerilerde bulundular.

TOPLANTIDA ŞİDE VE Prof. Dr. EGE de BİRER KONUŞMA YAPTILAR

GENEL BAŞKAN DENİZCİER, STEINER'İ KARŞILADI.

AVRUPA KONSEYİ SİYASİ KOMİSYON BAŞKANI

STEINER'in ZİYARETİ

GEÇTİĞİMİZ AY içinde ülkemize gelerek çeşitli temaslarda bulunan ve sonucunu bir rapor ile açıklayan, Avrupa Konseyi Siyasi Komisyon Başkanı Ludwig Steiner TÜRK-İŞ'i de ziyaret etti. Avusturyalı parlamenter Steiner'in Genel Başkan İbrahim Denizcier ile yaptığı görüşmede, TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Kaya Özdemir ve Genel Teşkilatlandırma Sekreteri Orhan Erçelik ve konuk heyet üyeleri de hazır bulundular.

STEINER İLE YAPILAN GÖRÜŞMEYE ERÇELİK VE ÖZDEMİR DE KATILDI

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Denizcier ve Avrupa Konseyi Siyasi Komisyon Başkanı Steiner, görüşmeden sonra basın mensuplarına açıklamada bulundular. Denizcier ve Steiner, karşılıklı soru - cevap şeklinde yaptıkları açıklamalarda şunları söydiler :

STEİNER :

Bugün bu ziyareti yapmaktan ziyadesiyle memnunum, TÜRK-İŞ İcra Kurulu üyeleri ile Türkiye'deki sendikal durumu görüştük ve TÜRK-İŞ'in faaliyetleri hakkında bilgi aldık.

SORU — Görüşmeler sırasında Disk liderlerinin tutukluluk durumlarını da ele aldınız mı?

CEVAP — Görüşmelerimiz sırasında faaliyetten men edilmiş ve tutuklu bulunan sendikacıların durumlarını da ele aldık. Kendileri bu konuyla ilgili bilgi verdiklerinde yakın bir gelecekte yargılanmalarının kısa sürede biteceği ve tutuklu bulunan meslektaşlarının durumlarının da açıklığa kavuşmasını istediklerini belirttiler.

SORU — Yeni toplu sözleşme düzenlemesini görüştünüz mü?

CEVAP — Evet bu konuyu görüştük.

SORU — 12 Eylül harekatından sonra Türkiye'den Avrupa'ya giden ve bugün Türkiye aleyhinde propaganda yapan kişiler hakkındaki düşünceleriniz nedir?

CEVAP — Şahsım adına söyliyeyim, bu tür kişilerle görüşme yapmadım. Ancak şunu belirteyim, bizim buradaki görevimiz ülkenizdeki durumu yerinde tetkik etmek ve tespitlerimizin sonucu Avrupa Konseyinin siyasi komisyonuna bir rapor olarak vermemdir. Raporumuzun önemli bölümlerinden birisi de, ülkedeki sendikaların durumu ve sendikalarla ilgili yapılacak olan düzenlemelerle ilgilidir. Bizim raporumuz üzerinde müzakerelerde bulunup bir karara varmak siyasi komisyonun görevi olacaktır. Siyasi komisyon, bu görüşmeleri yaptıktan sonra varmış olduğu kararı, karar tasarısında yeniden görüşülüp onaylanması için asamble'ye sunacaktır.

SORU — TÜRK-İŞ Yöneticileri ile görüşme sırasında güçlük çektiniz mi?

CEVAP — Bir sendikacının tüm yaşamı çeşitli güçlüklerle doludur. Bu onlar için olduğu kadar herkes için geçerlidir. Bu kısa görüşmemiz çok yararlı oldu ve ülkedeki sendikal durumu kendilerinden öğrendik.

SORU — Türkiye'de başka görüşmeyi amaçladıkları kişi varmıydı? Görüşmek isteyipte engellendi mi?

CEVAP — Biz ziyaretimizde açık olan herkesle görüştük. Avrupa konsey üyesi 2 parlamenter ile görüşecektik. Ancak kendileri tutuklu oldukları için görüşemedik. Ülkedeki yasalar böyle imiş. Durumlarıyla ilgili gerekli bilgi verildi.

SORU — Vize görüşmeleriniz oldu mu?

CEVAP — Görüşmelerimiz sırasında sadece

Türkiye'nin 12 Eylül'den sonraki durumu ve bir de kapatılmış sendikalar ve tutuklu sendikacıların durumunu ele aldık. Vize konusunda herhangi bir görüşme olmadı.

DENİZCİER :

SORU — Görüşmeleriniz nasıl bir ortamda idi?

CEVAP — Görüşmelerimizde Türkiye'nin 12 Eylül öncesi ve sonrası değerlendirildi. 12 Eylülden sonra TÜRK-İŞ'in durumunu sordu. Biz de faaliyetlerimize devam ettiğimizi bildirdik. 12 Eylülden önceki durumu ve bir de kapatılmış sendikalar ve tutuklu sendikacıların durumunu sordular. Biz de Yüksek Hakem Kurulunun oluşturulduğunu önümüzdeki günlerde toplu sözleşmelerin sonuçlandırılacağını umduğumuzu söyledik.

Aynı zamanda faaliyetleri durdurulan sendikaların da üyelerinin bu toplu sözleşmelerden faydalanmasını istediğimizi söyledik. Hükümetle yaptığımız görüşmelerde bu konunun ele alınacağını söylediklerini ifade ettik.

Kendileri herhangi bir fikir söylemediler sadece bize ülke durumu hakkında çeşitli sorular yönelttiler.

PSI HEYETİ'nin ZIYARETİ

Kısa adı (PSI) olan Uluslararası Kamu Hizmetleri Federasyonu yöneticileri Ocak ayı içinde Türkiye'yi ziyaret ettiler. PSI ve Federal Almanya Genel Hizmetler ve Ulaştırma İşçileri Sendikası Genel Başkanı Heinz Kluncker TÜRK-İŞ'e gelerek Genel Başkan İbrahim Denizcier ve Genel Teşkilatlandırma Sekreteri Orhan Erçelik ile görüştüler. Konuk heyet TÜRK-İŞ'den başka, Konfederasyonumuz ve PSI üyesi Sağlık-İş Sendikasını da ziyaret ederek Genel Başkan Mustafa Başoğlu ve Yönetim Kurulu üyeleri ile görüştüler. Ayrıca Bülent Ecevit ve Süleyman Demirel ile de görüşen konuk heyet başkanı, ziyaret amacının, yaklaşan PSI Genel Kurulu öncesi görüşmeler olduğunu belirtti.

ILO HEYETİ'NİN ZİYARETİ

Federal Almanya Çalışma Bakanlığı Müsteşar Vekili ve Sağlık Dairesi Başkanı Karl Jung, TÜRK-İŞ'i ziyaret ederek Genel Mali Sekreter Ömer Ergün ile bir görüşme yaptı. Yanında, ILO Türkiye temsilcisi Alfred Klein olduğu halde TÜRK-İŞ'e gelen Jung, ziyaret amacının, sakatların rehabilitasyonunda TÜRK-İŞ'in katkısını istemek olduğunu söyledi. Karl Jung'un Ömer Ergün'ü ziyaretinde, TÜRK-İŞ Batı Avrupa Temsilcisi Derviş Albayrak ile TÜRK-İŞ Sosyal Güvenlik Uzmanı Osman Nuri Tekman da hazır bulundular.

SOSYAL GÜVENLİK

SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI UYARIYOR

"T/A 91 formüllerini zamanında doldurun."

SOSYAL Güvenlik Bakanlığı, Federal Almanya'da çalışan işçilerimizin Türkiye'deki eş ve çocuklarının sağlık yardımlarından yararlanabilmeleri için, bir uyarıda bulunmuştur.

İki ülke arasında imzalanan sosyal güvenlik anlaşmasında yer aldığı halde bazı işçilerimizin gereken dikkati göstermemeleri yüzünden, eş ve çocuklarının Türkiye'deki sağlık hizmetlerinden gereken şekilde yararlanamadıklarına işaret eden Sosyal Güvenlik Bakanlığı uyarısında, özellikle işçilerin şu konulara özen göstermelerini istemektedir.

Federal Almanya'da çalışan işçilerimizin Türkiye'de yasal açıdan bakmakla yükümlü oldukları aile fertlerinin, Federal Alman Hastalık ve Yardım Sandıkları hesabına olmak üzere, SSK Sağlık Kurumları hizmetlerinden yararlanma imkanları bulunmaktadır.

Ancak, bu sağlık hizmetlerinden yararlanabilmek için, Almanya'daki işçilerimizin de yapması gereken bazı işlemler bulunmaktadır.

Ülkemizde aile ferdi bulunan her işçimiz gibi sizin de yapacağınız iş, bağlı olduğunuz Alman Hastalık Yardım Sandığına müracaat ederek T/A 91 işaretli rehberi alıp ayrılabilen bölümünü doldurduktan sonra Hastalık Sandığınıza geri vermenizdir. (Sözü edilen rehber, işyerinizin Lohnbürosunda da bulunabilir.)

T/A 91 rehberde ayrılabilen bir sayfa mevcut olup, bu sayfayı koparark ilgili bölüme,

— Adınızı - Soyadınızı ve doğum tarihinizi,

— Almanya'daki adresinizi ve işvereninizin ünvan ve adresini,

— Memleketimizde oturan aile fertlerinizden gerektiğinde Kurumumuzun yazışma yapabileceği yalnız birinin adını - soyadını, doğum tarihini ve size olan yakınlığını (eşi, babası gibi) ve oturdukları yerin tam adresini,

— Biliyorsanız, aile bireylerinizin oturdukları yeri Bölgesi içine alan Kurumumuz Bölge veya Şube Müdürlüğünün bulunduğu ilin adını (Kayseri, Adana, Van gibi) yazmak suretiyle doldurduktan sonra Hastalık Sandığınıza geri vermeniz veya Hastalık Sandığınıza yollanmak üzere Lohnbüroya vermeniz lâzımdır.

Böylece Türkiye'de geçindirmekle yükümlü olduğunuz aile bireyleriniz bulunduğundan Hastalık Sandığınızı haberdar etmiş olmaktasınız.

Doldurduğunuz belgeyi alan Hastalık Sandığınız, düzenleyeceği T/A9 formüllerinin iki nüshasını, aile fertlerinizin ikamet ettikleri yeri içine alan Kurumumuz Bölge veya Şube Müdürlüğüne yollayacak, bir nüshasını da aile fertlerinize göndermeniz için size verecektir.

T/A9 formülleri intikal ettiğinde Kurumumuz Bölge veya Şube Müdürlüğü, mevzuatımıza göre sizin sigortanızdan yararlanacak olan aile fertlerinizi tesbit ederek T/A9 formülere kayıt edecek ve formülerin bir nüshasını Hastalık Sandığınıza iade edecektir.

Bu arada aile fertlerinize de, hastalıkları halinde başvurabilecekleri Kurum hekim veya sağlık tesisini bildirecektir.

Aile fertleriniz Kurumumuz Bölge veya Şube Müdürlüklerince kendilerinden istenilen hususları en kısa zamanda yerine getirmelidirler.

Hastalıkları halinde aile fertlerinizin öncelikle kendilerine bildirilen hekim veya sağlık tesisine müracaat etmeleri zorunludur.

Diğer taraftan,

— İşyerinizi değiştirmeniz sebebiyle Hastalık Sandığınız değiştiğinde,

— İşsiz kalmanız nedeniyle işsizlik sigortasından yardım almaya başladığınızda,

— Sağlık yardımına müstehak olan aile fertlerinizin memleketimizdeki ikametlerini bir yerden, Kurumumuzun başka bir Bölge veya Şubesi bölgesine nakletmeleri durumlarında yine yukarıda açıklanan işlemi yapmanız ve hangi durum sebebiyle T/A 91 rehberinin ayrılabilen sayfasını doldurduğunuzu, aynı sayfanın son kısmında bulunan dört küçük kareden size uyanını işaretlemeniz gerekir.

Aksi taktirde aile bireylerinizi ihtiyaçları halinde ücretsiz muayene ve tedavi olma hakkından yoksun bırakmış olursunuz.

Bir çok işçimizin yukarıda belirtilen işlemleri yerine getirmesine karşın, bir çoğu da ailevi kırgınlıklar yüzünden, gerekli işlemleri bilerek ihmal ediyorlar; oysaki Türkiye'de bıraktıkları aile fertleri için Alman Hastalık Sandıklarına prim ödemektedirler. O halde yükümlülüğünü yerine getirdikleri bir haktan, ailelerini yoksun bırakmaları gereksiz bir duygusallık olmuyor mu?

Biz işçilerimizden bu tür kırgınlıkları bir tarafa atarak ailelerine karşı sorumluluk ve görevlerini yerine getirmelerini özellikle rica ediyoruz.

Gelecek sayıda başka bir konuda buluşmak üzere hoşçakalın.

F. ALMANYA'DA ÇALIŞAN İŞÇİLERİMİZİN 910 BİN ÇOCUĞU VAR...

F. ALMANYA 1980 DE İŞÇİ ÇOCUKLARI İÇİN 1 MİLYAR MARK ÇOCUK YARDİMI ÖDEDİ

Halen Federal Almanya'da çalışan Türk İşçi Çocukları için, geçen yıl yapılan çocuk yardımının 1 Milyar Mark civarında olduğu belirtilmektedir.

Sosyal Güvenlik Bakanlığınca yapılan saptamalara göre, 1979 sonu itibariyle bu ülkede çalışan Türk işçilerinin toplam 910 bin çocuğu bulunmaktadır. Bu çocukların 351 bini Federal Almanya'da ailelerinin yanında, kalanı ise Türkiye'de bulunmaktadır.

Federal Almanya, geçen yıl içinde Federal Almanya'da bulunan işçi çocukları için yaklaşık 903 milyon Mark tutarında çocuk yardımı parası ödedi.

Bu yıl bu rakamın, 1 milyar 200 bin Mart kadar olacağı tahmin edilmektedir. Ancak, Federal Almanya'nın çocuk yardımı olarak ödediği bu paralar işçilere verildiği Türkiye'deki çocuklar için yapılan bu yardımların tam olarak yurda gönderilmediği şikâyetlerden anlaşılmaktadır. Nitekim geçen yıl, bu işçilerin Türkiye'deki eşleri veya çocuklarına bakmakla mükellef olanların başvurusu üzerine harekete geçen Sosyal Güvenlik Bakanlığı makamları, şikâyetçi olunan Türk İşçilerinde birikmiş 2 Milyon 550 bin Mark'ı Türkiye'ye transfer ettirerek hak sahiplerine ödenmesini sağladı.

Federal Almanya'da çocuk yardımlarının işçiye ödenmesine karşılık, Fransa ve Belçika bu paraları direkt olarak bankalar kanalıyla ve döviz olarak Türkiye'ye yollamaktadır. Fransa ve Belçika uygulamasında işçilerimiz havale ücreti de ödememektedirler.

Federal Almanya'nın da bu paraları aynı yolla göndermesi, işçilerimiz ve ülkemiz açısından büyük yarar sağlıyacaktır. Bu yoldaki çalışmalara, resmi kanallardan başlanacağı belirtilmektedir.

MALİYE BAKANLIĞI SAKATLARLA İLGİLİ GENEL TEBLİĞ YAYINLADI

Yeni vergi kanununda sakatların da sakatlıkları oranında vergi kapsamına alınmaları üzerine, tartışmalara ve yanlış anlamalara yol açtığı gerekçesiyle Maliye Bakanlığı 126 sayılı genel tebliğini çıkararak açıklama yaptı.

Maliye Bakanlığı, tebliğin ilk bölümünde, sakatlık istisnasından yararlanmak isteyenlerin başvurusu şekillerini belirtmekte, bu başvuruların illerde defterdarlıklara, bağımsız vergi dairesi bulunan ilçelerde vergi dairesi müdürlüklerine, diğer yerleşim merkezlerinde ise, malmüdürlüklerine yapılacağını açıkladı.

Şüphe uyandıran raporlar için ilgili hastane nezdinde tahkikat yapılacağını da belirten tebliğin bir maddesinde şu bilgi verilmektedir :

«Bakanlığımızca ücretlerinin vergiden istisna edilmesi uygun görülenle, halen istisnadan yararlanmakta olan hizmet erbabından, el ve ayaklarının ikisinden veya birinden yoksun, iki gözü kör ve dilsiz olanlardan bu durumlarını sağlık kurulu raporuyla tevsik etmiş bulunanlar dışında kalanlar, Bakanlığımızca bastırılarak illere dağıtılacak örnek tip rapora uygun olarak il hastaneleri sağlık kurullarından yeniden rapor alacaklardır.»

HALİL TUNÇ TÜRK-İŞ BAŞ DANIŞMANI OLDU

Eski Genel Başkan Halil Tunç, TÜRK-İŞ'de yeniden göreve başladı. Resimde, Tunç ve Denizcier bir konuşma sırasında görülüyor.

TÜRK-İŞ'in uzun yıllar Genel Sekreterliğini ve Genel Başkanlığını yapmış olan Değerli Sendikacı Halil Tunç, Konfederasyon Başdanışmanı olarak göreve başlamıştır.

Tunç'un 29 yıllık aktif sendikacılıktan sonra yeniden TÜRK-İŞ'te görev alması sevinç yaratmış ve çevremizde olumlu karşılanmıştır.

Sendikacılık hayatında söz sahibi bir kişiliği ve engin tecrübesi bulunan Halil Tunç için TÜRK-İŞ Genel Merkezinin en üst katında bir oda hazırlanmıştır.

2 Şubat Pazartesi gününden itibaren, TÜRK-İŞ'teki Başdanışmanlık görevini sürdürmekte olan Tunç. işçi sorunlarıyla ilgili çeşitli dosyaları gözden geçirerek incelemeğe başlamıştır.

Değerli Eski Genel Başkanımız Halil Tunç'a hoşgeldiniz der, yeni görevinde de üstün başarılar dileriz.

ERÇELİK, GÜREŞ ŞÛRASINA KATILDI

Çalışanların kitle sporuna yöneltilmesi amacıyla TÜRK-İŞ ve Gençlik ve Spor Bakanlığı arasında varılan prensip anlaşması çerçevesinde, çeşitli faaliyetler planlanmış bulunmaktadır.

Bununla ilgili olarak Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğünce Ankara'da düzenlenen «Güreş Küçük Şurası» toplantılarına TÜRK-İŞ adına Genel Teşkilâtlandırma Sekreteri ve Güreş Federasyonu üyesi Orhan ERÇELİK de katıldı.

Üç gün süreli bu toplantılar sırasında, Türk güreşinin içinde bulunduğu sorunların çözümünde işçi örgütlerinin bu spora ağırlık vermesinin yerinde olacağı belirlendi. Resimde, toplantıdan bir an görülmektedir.

Yüksek Hakem Kurulunun çalışmaları ilerliyor.

Naci Varlık'ın başkanlığında toplanan Yüksek Hakem Kurulu hazırlık çalışmalarını tamamladı.

Toplu sözleşme müessesesini çalıştırmak ve sözleşmeleri yürürlüğe koymak üzere görevlendirilen Yüksek Hakem Kurulu, geçtiğimiz ay içinde çalışmalarını hızlandırdı.

Yüksek Hakem Kurulunun Şubat ayı içindeki bir toplantısına Çalışma Bakanı Prof. Dr. Turhan Esener ile Sosyal Güvenlik Bakanı Sadık Şide de katıldılar. 3 Şubat tarihindeki toplantıda, bazı üniversitelerin iş hukuku profesörleri de konuk olarak katıldılar.

Kurul'un 5 Şubat'taki toplantısında ise Başbakan Bülend ULUSU katıldı ve çalışmalar konusunda bilgi aldı.

ESENER'İN AÇIKLAMASI:

3 Şubat tarihli Yüksek Hakem Kurulu Toplantısının açılışında bir konuşma yapan Çalışma Bakanı Turhan Esener, «Bekleyen toplu sözleşmelerin kısa sürede halledileceği inancında bulunduğunu söyledi.

Esener, özetle şöyle konuştu :

«Yüksek Hakem Kurulu, bir süredir başlattığı hazırlık çalışmalarını tamamlamak üzeredir.

Bu toplantımıza davet ettiğimiz bazı üniversitelerimizin sayın iş hukuku profesörlerinin de değerli görüşlerini alıyoruz. Sanırım, kısa sürede bekleyen toplu iş sözleşmeleri Yüksek Hakem Kurulu tarafından sonuçlandırılacak ve süratle yürürlüğe konulacaktır.»

YHK'NUN GENELGESİ :

Bu arada, çalışmalarını sürdüren Yüksek Hakem Kurulu, 27 Ocak günü yayınladığı bir genelge ile, Çalışma Bakanlığı ve Bölge Çalışma Müdürlüklerinden toplu sözleşmelere ilişkin bilgilerin «süratle» iletilmesini istedi.

Genelgede, altı ana başlık altında toplanan istekler şöyle :

● Süresi sona erdiği halde yenisi yapılamayan toplu iş sözleşmelerinin; ilgili olduğu işkolu düzeyi; sözleşmeye taraf olan işveren veya işveren kuruluşu; sözleşmeye taraf olan işçi kuruluşu; işkolu veya işyeri sözleşmelerinin yürürlük tarihi ile sona erme ve imza tarihleri,

● 2364 sayılı Kanuna göre, sözleşmelerin yenilenmesi için bugüne kadar bölge çalışma müdürlüklerine veya Çalışma Bakanlığı'na yapılmış veya bu tarihten sonra yapılacak olan başvurularla, ilgili toplu iş sözleşmeleri,

● Süresi sona eren toplu iş sözleşmelerinin bir nüshalarıyla, varsa, bir önceki döneme ait toplu iş sözleşmelerinin bir örneği,

● Süresi sona eren toplu iş sözleşmelerinin tarafı olarak yeni bir işçi sendikasının kesinleşmiş yetkisi varsa, bu yetkinin kesinleşme belgesinin örneği,

● Süresi sona eren toplu iş sözleşmelerinin uygulandığı işyerlerinde, süresi sona ermeyen ve halen uygulanmaya devam olunan işkolu veya işyeri seviyesinde ikinci sözleşmenin varlığı bilindiği takdirde, bu sözleşmelerin yürürlük ve sona erme tarihleri,

● Süresi devam eden işkolu seviyesinde yapılmış sözleşmelerin Çalışma Bakanlığı'nca, işyeri seviyesinde yapılmış sözleşmelerin de bölge çalışma müdürlüklerince bir liste halinde gönderilmesi gerekiyor.

açıklık isteyen kavramlar...

Olaganüstü dönemlerin olağanüstü şartları vardır. Bu şartlar olağanüstü dönem süresince hükmünü icra eder. Toplumları olağanüstü dönemlere götüren sebepleri iyi tahlil etmek kişi veya kuruluşların düştükleri hataları, yanlışlıkları, işledikleri kusur ve kabahatleri hatta suçları iyi değerlendirmek gerekir. Olağanüstü dönemlerin olağanüstü yönetim biçimleri de vardır. Hiç şüphesiz bu olağanüstü yönetim biçimleri de tabii karşılanmalıdır. Gereken operasyonları yapabilmek, toplumun bozulmuş dengesini dengeli hale getirebilmek, huzur ve güveni sağlayabilmek bu olağanüstü yönetim biçimleriyle mümkün hale gelebilir. Türkiye 12 Eylül'den beri milletimizin çok büyük çoğunluğunun desteklediği, çalışmalarını takdirle izlediği bir yönetim biçimi ile karşı karşıyadır.

12 Eylül günü başlayan yeni yönetimin almakta olduğu bir dizi tedbir terörle mücadelede elde ettiği başarı şükranla karşılanmaktadır. Ekonomik istikrar tedbirlerinin 12 Eylül'den önce 24 Ocak'da başlayan biçimi ile sürdürülmesi enflasyon hızında belirli bir gerilemeyi sağlamış devletin etkinliği hissedilir olmuş toplumda ciddi bir derlenme, toparlanma ve sorumluluk duygusu genel hatlarıyla idrak edilir bir düzeye gelmiştir.

Yeni yönetimin kesin amacı Türkiye'de aksayan ve rayından çıkan demokrasiyi revizyona tabi tutmak, kurum ve kuruluşlarıyla yeniden tam işler hale getirmek kısacası demokrasiye işlerlik kazandırmaktır. Bugünkü durumun Türkiye'de 11 Eylül'den önce yaşanılan olayları yaşamayanlar için normal karşılanması da pek fazla düşünülemez. Nitekim Türkiye dışından Türkiye'nin meselelerini çözmeğe çalışanlar, ahkâm kesenler, Türk demokrasinin arızalarını bilmeyenler, parlamentonun zamanında işlediği yapısal hataları idrak edemeyenler, milletimizin büyük çoğunluğunun destek ve tasvibini kazanan yönetimin el değiştirmesi olayını içlerine sindirememektedirler.

Bize gelince; Atatürk ideallerini kendisine rehber olarak kabul etmiş sorumluluk çizgisinden sapmamış, hür sendikacılığı kayıtsız şartsız vazgeçilmezlik olarak benimsemiş sendikacılar milletimizin geleceği için bu geçiş dönemini anlayışla sabırla ve şükûnetle karşılıyoruz. Yönetime destek oluşumuzun temel sebebi, can güvenliği olmayan bir ülkede diğer özgürlüklerin hiç bir anlam taşımayacağına olan kesin inancımızdandır. Türkiye bugün terörle mücadelede etkin sonuçlar alınan ve kesin hedefe doğru yönelen bir ülkedir. Bu sonuçları Türk Silâhlı Kuvvetlerinin tarafsız, objektif, dinamik ve güvenlik kuvvetlerine cesaret veren tutumuna borçluyuz.

Türk sendikaları için geleceğin nasıl olabileceği, nasıl bir sonuca gidileceği sendikal hak ve hürriyetlerin nasıl düzenlenebileceği şimdilik tam manası ile aydınlığa kavuşmuş değildir. Buna rağmen bilinmesi gereken nokta odur ki, hür sendikacılık işlerlik kazanan bir demokraside çok partili siyasi hayat içinde ve grev hakkıyla bütünleşerek mana ifade eder. Bunun dışındaki bir sendikacılığın adına hür sendikacılık demek mümkün değildir. Geçiş dönemlerinin sıkıntılarını hür sendikacı üzerinde uyandırdığı ruhi depresyonları kolay kolay değerlendirmek herkes için mümkün olmayabilir. Bunu yaşayanlar bilirler, sorumluluğu kendileri için şaşmaz rehber kabul edenler idrak edebilirler. Durum böyle olunca; günümüzde bazı kavramlara açıklık getirilmesi ve toplumda yaygınlaşma istidadı gösteren sendikacı düşmanlığı veya sendikacıya karşı olma fikrinin silinmesi mutlaka gerekmektedir. Hür sendikası olmayan, hür bir toplum mümkün olmayacağına göre testiyi kıranlarla doldurmaya çalışanları aynı kefede tartmamak lâzımdır. Onun için son günlerde belli bazı çevreleri hedef alan konuşmalardaki SENDİKA AĞALIĞI sözlerine açıklık getirmek, hedefi iyi belirlemek ve toplumda yanlış yorumlamalara sebebiyet verecek bu kavramla ilgili olarak ayrıntılı açıklama yapmak zamanı gelmiştir. Sendikaların mal varlıkları tasarruf eden zihniyete kişilere göre değerlendirilmemelidir. Güçlü sendikaların mal varlıkları hiç şüphesiz olacak, yolsuzluk yapılmadığı sürece bu mal varlıkları üyelerinin ve işçilerin en büyük güvencesi olarak ülkenin yönetimi içinde varlığını kabul ettirecektir. Bu konuda da bazı açıklamaların yanlış yorumlara sebebiyet vermeyecek bir biçimde ele alınması ve kamuoyuna açıklanması gerekmektedir.

Son zamanlarda özellikle bazı üniversite çevrelerinde «TÜRK-İŞ'in suskunluğu» gibi yanlış bir imaj gelişmektedir. TÜRK-İŞ, 12 Eylül'den sonra çalışmalarına müsaade edilen belli başlı en büyük kuruluşlardan birisi hatta en önde gelenidir. Devletin tahribine yönelmeyen sendikacılığı millet yararına milletin bölünmez bir parçası olan fedakâr Türk işçileri yararına bir hizmet aracı olarak gördükleri ve düşündükleri içindir ki, TÜRK-İŞ yöneticilerinin ve TÜRK-İŞ'e bağlı kuruluşların pek az istisnası ile çalışmaları engellenmemiş onlar hakkında herhangi bir takibat sözkonusu olmamış ve sendikal faaliyetlerin şartlar elverdiği ölçüde sürdürülmesi TÜRK-İŞ topluluğuna bir hak olarak tanınmıştır. TÜRK-İŞ, bu durumu iyi bilmekte, değerlendirmekte, gerektiğinde sesini ilgili merciler nezdinde olsun bizzat işçilerin önünde olsun çıkarmaya, duyurmaya devam etmektedir. İşçi haklarından geriye gidilmemesi yasal düzenlemelerde devleti tahribe vardırmayacak imkânların ve fırsatların hür sendikacılık için tanınması gerektiği her vesile ile söylenir olmuştur. O halde, bu imaj da yanlıştır. Yani, TÜRK-İŞ topluluğu suskun bir topluluk değil, ülke yararlarını ve işçi çıkarlarını gözeten bir topluluktur.

İşçi hareketini sermaye hareketiyle eşdeğerde tutmak da yanlıştır. Sermayenin veya sermayeyi temsil eden işveren kuruluşlarının zaman zaman yaptıkları ekonomik istikrar tedbirleriyle ilgili toplantılarını kamuoyunda etkili bir görünüm içinde değerlendirmek ve işçi hareketinin onlar kadar etkili olamadığı sonucuna varmak yanlıştır. Önemli olan, hakları aklıselimile sorumluluk duygusu içinde en iyi bir biçimde ve seviyeli olarak korumaktır. Ekonomik istikrar tedbirlerinin yeni vergi paketleriyle tamamlanması ve vergilerde, çalışanların korunmasını sağlayacak iyileştirmelere gidilmesi TÜRK-İŞ'in ötedenberi savunduğu ve gerçekleşmesine katkıda bulunduğu tedbirler olarak değerlendirilmelidir. Türkiye, hiç şüphesiz 11 Eylül'den önceki Türkiye olmayacaktır. Ama, Türkiye demokrasisine işlerlik kazandıracak, hürriyetleri anarşi haline dönüştürenlerin yanıldıklarını ve hürriyet kavramının başkalarının hürriyetlerinin başladığı noktada sınırlandırılması gerektiğini anlayan insanların Türkiye'si olacaktır. Atatürk'ün kurduğu Cumhuriyet, disiplinsiz, başıbozuk, devleti güçsüz, fertleri zengin bir Türkiye değildir. Devleti zengin yurttaşları huzur ve güven içinde daha müreffeh bir Türkiye en faziletli idare sistemi olan Cumhuriyet idaresi ve demokrasi ile bütünleşerek geliştirilecektir. Bu idarede kavramlara açıklık kazandırmak, tereddütleri ortadan kaldırmak ta gerekiyor. İnanıyoruz ki, bu tereddütler de kısa zamanda ortadan kaldırılacak ve sendikal hayattaki tıkanıklıklar giderilecektir. Sendikacılığı sevimsiz değil daha sevimli hale getirmek hem yöneticilerin hem de sendikalarımızı yönetenlerin görevidir. Bu görev tam manası ile yerine getirildiği zaman Atatürk'ün hedef olarak gösterdiği çağdaş uygarlık seviyesine ulaşabiliriz. Buna ulaşmak, hepimizin başgörevi olmalıdır.

ANARŞİ yokedildi

● ÖNEMLİ SİYASİ CİNAYETLER AYDINLIĞA KAVUŞTU

Özellikle son üç yıldır, Türkiye'yi dilim dilim bölüp parçalamayı amaçlıyan sol ve sağ anarşi çeteleri, 12 Eylül'den sonra yapılan çok etkili operasyonlar sonucunda teker teker ele geçirildi.

Yurdumuzu neredeyse bir iç savaşın eşiğine kadar getiren ve çoğu kez hedef gözetmeksizin seri cinayetler işleyen anarşistler, kendilerini yöneten elebaşlarını ve anarşi mihraklarını da açıklamak zorunda kaldılar.

Bu bölücü ve tepeden tırnağa silâhlı gruplara karşı güvenlik kuvvetlerince sürdürülen amansız operasyonlar, nihayet 4 aya yakın bir sürede tam etkisini gösterdi ve ülkemizi yaşanmaz hale sokan anarşi belâsı, yokedildi.

Tabii bu arada, plânlı cina - yetler serisine dahil edilen önemli siyasi cinayetlerin de içyüzü açığa çıkarılmış oldu ve elebaşları dahil olmak üzere, tüm katil sanıkları yakayı ele verdiler. Bundan sonra bu çeteler, Bağımsız Türk Adaleti önünde yaptıklarının hesabını verecekler ve hakettikleri cezalara çarptırılacaklardır.

Anarşi mihraklarına inildikçe, 12 Eylül'den önce aylık ortalaması 500 - 600 olan anarşi kurbanlarının sayısı da hızla azaldı ve bu rakam, ayda ortalama 30 civarına indi. Üstelik bu ölenlerden 72'si, bu süre içindeki operasyonlarda güvenlik kuvvetleriyle girdiği silâhlı çatışmalarda hayatını kaybeden anarşist militanlardı.

YILLARDIR TÜRKİYE'Yİ YIKMAYA ÇALIŞAN CİNAYET ÇETELERİ LİDERLERİYLE BİRLİKTE ELE GEÇİRİLDİ

12 EYLÜL'DEN BU YANA SİLAHLI SAĞ ÖRGÜTLER SUSTU, SİLAHLI SOL ÖRGÜTLER DİRENMEYE ÇALIŞTILAR

sebep oldu. Neticede ERİM'in [illegible]
bu tedhiş ve terör makinesi susturuldu

Anarşi ezildi

SIKIYÖNETİM BİLDİRİSİ:

«Örgütlerin lider kadroları da yakalandı.»

Dördüncü Kolordu ve Ankara, Çankırı ve Kastamonu illeri Sıkıyönetim Komutanı Korgeneral Recep Ergun, merkezleri Ankara ve civarında bulunan kanun dışı örgütlerin militanlarıyla birlikte tüm lider kadrolarının da güvenlik kuvvetlerince yakalanmış olduğunu açıkladı.

Ankara, Çankırı ve Kastamonu illeri Sıkıyönetim Komutanlığının 2 Şubat günü yayınlanan bu konudaki bildirisinde, aynen şöyle deniyordu :

«Yüce Türk milletini şüphe, tereddüt ve ümitsizliğe düşürerek, teslim almayı amaçlayan ve merkezleri Ankara bölgesinde bulunan yasa dışı örgütlere ait teröristlerin lider kadrolarının tamamı güvenlik kuvvetlerince yakalanmışlardır.

Bu yakalanmaların hemen akabinde, güvenlik yetkilileri içinde dahi ancak birkaç kişinin bilgileri olduğu anda, yurt dışından-ideolojik yönleri ve Türkiye'yi bölme meyilleri ezelden beri bilinen ve yasa dışı örgütlerin uzantıları olan kişi ve teşekküllerden - komutanlığa tutuklulara türlü zorlamaların yapıldığından bahisle şiddetli protesto mesajları gelmeye başlamıştır. Bu yazılar yasa dışı örgütlerin dış bağlantılarını belirleyici belgeler olarak tarihteki yerlerini alacaklardır. (Tam bağımsız Türkiye) sloganları ile halkı aldatmak isteyenlerin, cinayetlerinin hesaplarını vermek üzere, adalet huzuruna sevkleriyle, Türk adaletine dış müdahaleyi teşvik ve tahrik etmeleri seyre değer bir ibret levhası olacaktır.

Devleti gayrı meşru, kendilerini meşru farzeden güçlü görünmeyi karanlık dehlizlerde gizlenmenin meçhuliyetinden alan bu maceraperesleri Yüce Türk Milleti bundan böyle gün ışığında görecek, rızası hilafına kendisini terörle yönetmeye heveslenen bu karanlık kişilerin ne derece âciz ve zavallı olduklarını seyredecektir.

Kerametleri kendilerinden menkul bu kadroyu gözleriyle görüp değerlendirdikten sonra bunlara bilerek bilmeyerek, mad di veya manevi destek gösterenlerin ve müzahir olanların vicdan muhasebeleri kendilerine ait olacaktır.

Fakat bu arada, fedâkâr Türk işçisinin alınterinden biriktirdiklerini onun bilgisi ve rızası dışında bu kadronun amaline tahsis eden sendika ağaları adalet huzurunda hesap vermekten kurtulamayacaklardır.

Yakalanmış bulunan yasa dışı örgüt yöneticilerinin ifadeleriyle cürümleri açığa çıkmış olan ve halen adreslerinde bulunmayanların isim listeleri peyderpey ilan edilecek, kendileri adalet huzurunda bu ithamlara karşı savunmaya davet edileceklerdir.

Toplum içinde gizli hücrelerde çalışan teröristleri, toplum huzurunu ve toplum düzenini rahatsız etmeden birer birer arayıp yakalayan ve bu arada çökertildiklerini hisseden örgütlerin tertipli iftiralarıyla tahrip ediimek istenen - güvenlik kuvvetlerinin fedâkar çalışmaları yüce milletin vefâkar sinesinde hakiki yerini ve değerini bulacaktır.

Türkiye Cumhuriyetinin kaderi üzerinde tezgahlanan bu oyunda, sağduyu ve sabırla, bütünü ve bütünlüğü ile güvenlik kuvvetleri yanında yer alan bölge sakinlerine, öğrencileri aydınlatarak onları anarşistlerin tasallutlarından koruyan öğretim üyelerine güvenlik kuvvetleri adına şükranlarımı ve saygılarımı sunarım.»

ekonomik rapor

EKONOMİK KARARLARIN YILDÖNÜMÜNDE

BİR DEĞERLENDİRME...

1 Ocak 1981 günü yürürlüğe giren vadeli mevduat faiz oranları Şubat ayının ilk işgününden geçerli olmak üzere 10 puan artırıldı. Ankara'da yapılan Bankalar Birliği Haysiyet Divanı toplantısının ardından, ilk olarak Türkiye İş Bankası, centilmenlik anlaşmasına uymayacağını resmen açıkladı. Bunu Yapı ve Kredi Bankası'nın açıklaması izledi. Bu önemli gelişimi, bankaların bir bölümünün anlaşma dışı faiz uygulaması hızlandırdı. Özellikle son 10 günlük süre içinde Pamukbank'ın menkul sermaye iradı vergisinin artırılmasından doğan farkı mudilerine yansıtmayacağını açıklaması, centilmenlik anlaşmasının reklam yoluyla da çiğnenmesi olarak kabul edildi.

Bankaların 1 yıldan fazla mevduata yüzde 50 faiz uygulamaya, başlaması kredi maliyetlerini de yükseltti. Vadeli mevduat faizinde yapılan 10 puanlık yükseltmenin, bankaların faiz maliyetini 2,4 puan etkilediği belirlendi.

Faiz alanındaki son gelişmeler, 1981 yılı enflasyon hızı tahminlerini de etkileme özelliği taşıyor. 1 yıl vadeli mevduata yüzde 50 faiz uygulanan ekonomide, yıllık enflasyon oranının bunun altında kalmasını bekleme olanağı yok. Faiz artırımının uygulama dönemi açısından bir başka etkisinin de şirketlerin sermaye artırımı konusundaki girişimleri üzerinde olması bekleniyor. Son aylarda, şirketler sermaye artırımlarını hızlandırmayı programlamış bulunuyorlar. Bu işlemler sırasında, hisse senetlerinin bir bölümünün küçük tasarruf sahiplerine satılması için uygulanması gerekli özendirme önlemleri üzerinde çalışıldığı bir dönemde faizde gözlenen artış bu girişimleri de etkileyecek. Şu anda yüzde 50 faizin üzerinde getiri garantisi olmayan hisse senetlerinin küçük tasarruf sahipleri arasından alıcı bulması beklenmemeli.

Faiz oranlarının yükseltildiği bu sırada Türk lirasının değeri de düşürüldü. Uluslararası piyasalarda Reagan'ın ABD başkanlığına başlamasıyla yoğunluk kazanan doların değer kazanım süreci Merkez Bankası'nın lirayı yüzde 2,9 oranında devalüe etmesi zorunluluğunu da birlikte getirdi. Bu karardan sonra da doların değer kazanımı hızlanarak sürdü.

Haftanın son günü, Milli Güvenlik Konseyi 1981 Mali Yılı Bütçe tasarısı üzerindeki çalışmalarına başladı. Konseyin ele aldığı bütçenin ödenekleri Maliye önerisinin 16 milyar lira gerisinde. Böylece, 1981 bütçesinin Maliye Bakanlığı'nda hazırlanması sırasında ihmal edilen harcama politikası açısından da anti - enflasyonist bir bütçe özelliğine Komisyon'da bir ölçüde yaklaşılmaya çalışıldığı söylenebilir.

Öte yandan, vergi yasalarında yapılan değişikliğin ardından açıklayıcı genel tebliğin yayımı gecikiyor. Gecikmenin nedenleri arasında, yasalarda aksayan maddelerin değiştirilmesi eğiliminin güç kazanmış bulunması da yeralıyor.

TÜBA

BU YIL İHRACATTA PATLAMA BEKLİYORUZ...

Hedef: 5 MİLYAR DOLAR

Devlet Plânlama Teşkilâtı Teşvik Uygulama Dairesi Başkanı Ekrem Pakdemirli. Aralık ayında Türk tarihinin ihracat rekorunun kırıldığını, son verilere göre sözkonusu aydaki ihracatın 582 milyon dolara ulaştığını bildirdi ve «henüz ulaşmayan bilgilerin de eklenmesiyle bu tutarın 530 milyon doları aşacağını sanıyorum» dedi.

1981 yılı için 3,6 milyar dolarlık ihracat öngörüldüğünü, ancak bunun 5 milyar doları aşabileceğini savunan Pakdemirli, 1984 yılında Türkiye'nin dış yardıma ihtiyaç duymadan yapılacak ihracatla gelişmesini sağlayabilecek düzeye geleceğini bildirdi.

Devlet Plânlama Teşkilâtı Teşvik Uygulama Dairesi Başkanı Pakdemirli, bu konuya ilişkin sorulara cevaben şunları söyledi :

Aralık ayındaki ihracatımızın tutarı 530 milyon dolara ulaşıyor. Buna göre, Aralık ayında ki ihracatı geçen yıla oranlar-

sak, yüzde 143 artışla karşılaşırız. (İhracatta hammadde ithal edilmesi gerekli, kanun yapılması lâzım, pazar bulunması gerek... Bunlar da enaz 8 ayda gerçekleşir) demiştik. Eylül ayında büyük bir gelişme olacaktı. Eylül ayı bu gelişmeyi gösterdi. Eylül'den itibaren karşılaştırma yapmak için bu ayı ihracat için baz alırsak, son dört aydaki ihracat, 1979'un son dört ayına oranla yüzde 67'lik bir artışa sahip.

Bu artış içinde sanai mamül ihracatı yüzde 129 artış gösterdi. Yani, bu yüzde 67 artışı doğuran, gerçekte sınai ürünler ihracatının olağanüstü büyümesinden, kendi girdisinden fazla değişmesinden oluştu.

BUĞDAY İHRACATI AZALDI

Zirai ürünler ihracatındaki artış ise yüzde 32. Bu yüzde 32'de buğday eksik. Buğday ihracatı geçen yıla oranla azaldı. Sanayi ürünlerin de en büyük eksiklik çimentoda doğuyor. Çimentoda 50 milyon dolar kadar eksiğimiz var. Çimento zaten büyük ölçüde satılabilen bir mal değil üstelik üretildikten sonra kısa zamanda pazarlanması gerek. Yani, 8-10 ay stok edemezsiniz. Encok 3 ay tutabilirsiniz. Çimentoda görülen sıkıntılar ihracatı ancak geçen yılın düzeyine çıkardı. ama nereden geldi bu sıkıntılar? Bir kere çimento fabrikaları Mart'a kadar doğru-dürüst çalışamadı. Fabrikaların çoğu fuel-oil ile çalışıyordu, bunların kömüre dönüştürülmesi gerekiyordu. Yani fabrikalarımız tam kapasiteyle çalışamadılar. İç tüketimde de büyük bir sıçarma olmadı. Buna karşılık, içte tadilât, Mart ayına kadar duraklamalar, hem de büyük çapta duraklamalar... Fabrikaların yüzde 80'i Şubat'ın 15'ine kadar durmuş haldeydi. Çimento fabrikalarının yüzde 85'i durmuştu. Ama örneğin, Ağustos, Eylül, Ekim, Kasım, Aralık, aylarındaki üretim geçen yılınkinden fazla oldu. Buna karşılık ihracat çok fazla değişmedi.

Zaten ihracatta yükleme - Boşaltma ve torba sıkıntıları var. Bu sıkıntılar çeşitli yerlerden geliyor. Transit ticaretten dolayı limanlarımızda büyük bir tıkanma var. İran - Irak savaşı limanlarımızı büyük ölçüde bloke etti. Örneğin, Mersin limanı. Bazı kooperatifler parsellemişler oraları. Misilleme yapıyorlar. Misilleme de şu : (Biz eskiden gittiğimiz zaman depolarımızı doldurup geliyorduk, o da bir kârdı. Şimdi o kârın tamamını bu fiyata giderebiliyoruz) Aslında savaş bahane değil, akaryakıt vermemeleri sorun oldu. Bunlar da oralarını parselledikleri için, devlet pek sahip çıkamadı. Onun için bizim buğday gibi, çimento gibi ihracatımız büyük çapta aksadı.

ÇİMENTOYA DİKKAT

Yalnız şimdi büyük bir tesis devreye giriyor; Toros Gübre'nin Trakya'daki otomatik doldurma tesisi. Özel sektör olarak çalışıyor ama buğday, kömür yüklemeleri de yapılıyor. Şimdi büyük bir yükleme tesisi kurdular. Bu arada Trakya ve çevresinde buğday ve un sorunu nun da çözümleneceğini umuyorum. Çanakkale'de çimentoda büyük çapta ihracata dönülebiliyor. Onunda yükleme tesisi tam çalıştığında, iyi sonuçlar vereceğine inanıyorum.

1980 ihracatını 1979'a göre karşılaştırırsak, yüzde 27 artış var. Bir yıl arayla karşılaştırırsanız büyük bir rakam değil. Ama bizim sıkıntımız şu; Şubat'ta bir paketi uygulamaya koyduk. Ben 15 Şubat'ta çalışmaya başlayabildim. Gümrük muafiyeti 1 Mart'tan itibaren uygulanabildi. 1 Mart'ta ithalât için başvurulmuş olsa bile, bu hemen mümkün değil, Hammaddenin uygun fiyatlarla bulunması bir başka sorundu. İşte bu gibi sorunlar nedeniyle 1980 ihracatı bir yıl öncesine göre yüzde 27 artabildi.

Biz programımızı yaparken, Şubat tedbirlerinden hemen sonra, ihracat hedefimiz 2,8 milyar lira olmuştu. Bunun her zaman yüzde 10 altında kalmak ayıp değildir. Özellikle alt kademe, DPT uzmanları tutucu davrandı. Biz, 2,8 milyar doları resen empoze ettik. kabul etmeye zorladık. Aşağıdakiler (düne kadar böyle bir sıçrama olmadı, mümkün değildir) diye itiraz ettiler. 2,8 milyar doları zorla kabul ettirdik .

SEVİNDİRİCİ GELİŞME

Ondan sonra, Eylül ayının sonuna doğru verdiğimiz birifingte, gelecek yılın rakamlarını üretmek gerekiyordu, 3,8 milyar dolar düzeyini bildirdik. 2,8 ile 3,6 milyar doları birçok bürokrat, bizim gruba karşı olanlar, hayal ürünü gördüler Oysa, Türkiye rahatlıkla bu noktaya gelebilir.

Bir başka önemli yenilik; ihracatın tarım ürünlerinden sanayi ürünlerine doğru geçmesi. Bu da çok sevindirici bir gelişme. Umarız tedbirler yozlaştırılmaz ki, gidişe göre görülmüyor. Bu konuda bir aksilik yok. Türkiye'nin gerçekten 4-5 yıl beklemesi gerekmeyecek. 3-4 yıl sonunda bu iş çözümlenir.

Aralık'ta verdiğimiz brifingte 3,5 milyar dolarlık ihracat düzeyini tekrarladık. Bu gerçekleşmeyi sağlam olarak görüyoruz. Aralık ayı, bizde fevkalâde bir sıçrayışın olduğunu gösterdi. Yani, 3,6 milyar dolarda kalmamız mümkün değil. Önümüzdeki yıl büyük bir aksilik olmazsa, 5 milyar dolarlık ihracat umud ediyoruz. İşçi dövizleri ve dış kredilerle bu 8 milyar doları bulacak. Böylece 1-1,5 milyar dolar açık olacak. Bundan az olabilir ama, biz Batı ülkeleriyle pazarlığı bu hesap üstüne kuruyoruz.

Böyle olursa, öbür yıl başabaş gelme umudundayız. 1984'de köşeyi dönmemiz lâzım. Eski yıllara bakacak olursak. Aralık ayı çok ilginç. Geleneksel olarak, Aralık ayı ihracatını 10 ila çarparsanız, Türkiyenin yıllık ihracatını bulabilirsiniz. 1972'den itibaren her yıl Aralık ayını alın. Ama ilk kez olarak Aralık ayı 1981'in projeksiyonu fazla bekliyoruz. 750 milyon dolar civarında bekliyoruz. Yani, 1981 için ön gördüğümüz 5 milyar dolarlık ihracat hedefi hayalci değil.

KIRMIZI MERCİMEK İHRACINDA BAŞTAYIZ..

Yurdumuzda üretilen kırmızı mercimeklerin dünya piyasasında kalite ve verim yönünden baş sırada olması sebebiyle Avrupa, Ortadoğu ile Asya ülkeleri kırmızı mercimek almak için adeta sıra bekliyor. Mersin. Ticaret ve Sanayi Odası yetkilileri, Avrupa ve Ortadoğu ülkelerinin yanı sıra, Hindistan'ın da yeşil ve kırmızı mercimek almak için piyasalara girdiğini belirttiler. Yetkililer, Hindistan'a Mersin'den ilk parti kırmızı mercimeğin önümüzdeki günlerde 5 bin ton olarak gönderileceğini, ikinci partide de beş bin tonluk mercimeğin deniz yolu ile Hindistan'a sevk edileceğini kaydetti. ler.

TÜRK MALLARINA RAĞBET ARTIYOR

1980 yılında bütün zorluklara rağmen 2.850 milyar dolarlık ihracatla rekor kırıldı. Alınan teşvik tedbirlerinin 1,5 milyar doları aştığına dikkati çeken ilgililer, bu projelerin 1981'de tahakkuk edeceğini ve ihracatın artış hızını devam ettireceğini belirtiyorlar. Bununla beraber sanayiciler özellikle bazı tedbirlerin alınmasında gecikildiğine değinerek, başta 17 Sayılı Para Kararnamesi ile kazanılan dövizin kullanılmasında esneklik, ihracatın politik ve mali risklere karşı sigortası, bürokrasinin yok edilmesi ve özellikle ham madde ve yardımcı malzeme ikmalinde rakip ülkelerin şartlarına kavuşulması gibi noktalar üzerinde duruyorlar.

İhracatın artması ve döviz gelirlerinin daha da hızlandırılması için yeni teşvikler hazır lanmakta Devlet Planlama Teşkilâtı yetkililerinden alınan bilgilere göre, teşvikler aşağıdaki konularda toplanacak ve yakında yürürlüğe konacak :

● İhracat gelirleriyle yatırımların döviz borçlarının ödenebilmesi imkânı getirilecek.

● Vergi iadesi kapsamına yeni mallar alınacak ve iade nisbetleri yeniden düzenlenecek.

● İhracatın politik ve mali risklere karşı sigorta edilmesi bir sisteme bağlanacak.

● Müteahhitlere, ulaştırmacılara ve orman ürünü ihraç edenlere yeni teşvikler getirilecek.

● El altında hazır ithal malı bulundurabilmek, transit ve ihracatı kolaylaştırmak için serbest ticaret bölgeleri kurulacak.

● İhracat yapmak şartıyle kullanılmış tesis ithaline izin verilecek.

TALEPLER ARTIYOR

Dış ticaret müşavirlikleriyle muhtelif odalara gelen Türk malı ithal etmek isteyen yabancı ülke taleplerinin yoğunlaştığı da bildiriliyor. Bu arada İran her çeşit gıda maddelerinin yanında çeşitli kimyevi maddeler isterken, bir Yugoslav firması da acele olarak cam yünü talebinde bulunuyor. Yunanlılar sofra tuzu isteklerini yeniliyorlar, Kıbrıs Türk kesiminden de bisiklet ve oyuncak talepleri var.

Bu arada başta Libya olmak üzere Arap ülkelerinin Türk müteahhitlerinin hizmetlerini aradıkları ve yeni ihalelere davet ettikleri de alınan haberlar arasında.

GEÇTİĞİMİZ YIL 60 BİN TON KURU ÜZÜM İHRAÇ ETTİK

Akdeniz ülkeleri içinde en fazla çekirdeksiz kuru üzüm ihracatını Türkiye'nin ihraç ettiği açıklandı.

Türkiye Kuru Meyve İhracatçıları Birliği Başkanı Alpaslan Beşikçioğlu yaptığı açıklamada dünya piyasalarında kuru üzüme karşı bir isteksizlik olmasına rağmen, Türkiye'nin 1980 yılı içinde 60 bin ton çekirdeksiz kuru üzüm ihraç ettiğini, Yunanistan'ın ihracatının ise 10 bin ton civarında gerçekleştiğini söyledi.

MADENCİLİK SEKTÖRÜNÜN YATIRIM HEDEFLERİNE ULAŞABİLMESİ İÇİN 247.3 MİLYON DOLAR DAHA DIŞ FİNANSMAN SAĞLANMASI GEREKİYOR

Madencilik sektörünün 1981 yatırım programında hedeflenen yatırımların gerçekleştirilebilmesi için 247.3 milyon dolar daha dış finansmana ihtiyaç duyulduğu bildirilmiştir.

1981 yatırım programında madencilik sektöründe toplam 60 milyar liralık yatırım programlanmış ve programlanan hedeflerin gerçekleştirilebilmesi için toplam 368,3 milyon dolarlık da dış finansmana gerek duyulduğu belirtilerek bu miktarın 119 milyon dolarlık bölümünün sağlandığı geriye kalan 247,3 milyon dolarlık miktarın da yıl içinde sağlanmasına çalışılacağı belirtilmiştir.

KÖMÜR YATIRIMLARI

Bu arada 1981 programında madencilik sektörü içinde en fazla ödenek kömür yatırımlarına ayrılmıştır. 60 milyar lira olan toplam sektör yatırımları içinde TKI'nin kömür yatırımları 30 milyar liralık pay almıştır.

1981 programının henüz kesinleşmemiş büyüklüklerine göre madencilik sektörü yatırımlarının kuruluş itibariyle dağılımı şöyledir :

TKI	**: 30 milyar lira**
TPAO	**: 13 milyar lira**
ETİBANK	**: 5,3 milyar lira**
TDÇİ	**: 2,2 milyar lira**
KBİ	**: 1,5 milyar lira**
KÜMAŞ	**: 1,0 milyar lira**
MTA	**: 1,0 milyar lira**
Diğerleri	**: 0,1 milyar lira**
TOPLAM	**: 60,0 milyar lira**

YSE İŞÇİLERİNİN TAMAMI TÜRK-İŞ ÇATISI ALTINDA TOPLANIYOR

OLAY YSE VE TOPRAK İSKAN İŞÇİLERİ ARASINDA SEVİNÇ YARATTI

TÜRK-İŞ Üyesi Yol-İş Federasyonuna bağlı YSE-İŞ ve YSİ-İŞ Sendikaları ile bağımsız Köyyse-İş Sendikası birleşmek için bütün çalışmalarını tamamladılar. Böylece, Yol, su, elektirik ve toprak iskan işçilerinin tamamı bir sendikada ve TÜRK-İŞ çatısı altında birleşiyorlar.

Ilgili sendikaların icra ve yönetim kurullarının ortak toplantısına başkanlık eden TÜRK-İŞ Genel Teşkilâtlandırma Sekreteri Orhan Erçelik, toplantıyı açarken yaptığı konuşmada bu birleşmenin sevindirici olduğunu ve aynı durumdaki başka işkollarında faaliyet gösteren sendikalara da örnek teşkil ettiğini söyledi.

ERÇELİK'İN SÖZLERİ :

Toplantıda, sendika enflasyonunun mutlaka önlenmesi gerektiğine işaret eden Erçelik güçlü Sendikalar oluşturmanın zorunluğu üzerinde durdu. Erçelik sözlerini özetle şöyle sürdürdü :

«Türk sendikacılık hareketının başladığı günlerden günümüze dek tam ve arzu edilen ölçülerde örgütlenme çalışmalarını istenilen sonuçlara ulaştırılamadığı bir gerçektir. Bunun yanında, toplu iş sözleşmesi düzenine girildiği 1963 yılından bu yana ise, belli bir süre bir yandan örgütlenme çalışmaları sürdürülürken, diğer yandan toplu iş sözleşmesi düzeninin, çalışanların sosyal, ekonomik ve kültürel sorunlarını çözüme kavuşturma, çıkarlarını koruma çabaları yanında, çalışma havatının dengeli, kararlı ve barış içinde sürdürülüp geliştirilmesi çalışmalarında da bazı alanlarda arzu edilen ölçüde başarılı sonuçların alınamadığı bir gerçektir. Özellikle güçlü sendikalar oluşturma yolunda, az sayıda sendika çok sayıda üye, ilkesini belli ölçüde zedeleyen gelişmelerin de hepimiz tanığı ya da içinde yaşayan görgü şahitleriyiz. Son yıllarda hepimizin şikâvetçi olduğu sendika enflasyonuna ciddi çözümler getirilmesi, halen gündemimizde bulunan önemli bir konudur.

12 Eylül yönetim değişikliği öncesi, ulusça yaşadığımız ve karşı karşıya bulunduğumuz tabloyu tekrar etmeye gerek yoktur. En önemlisi ulusal birliğin ciddi tehlike ile karşı karşıya bulunması açısından bakıldığında da, çalışanların örgütlenmeyi sağlıklı bir yapı ile doruğa ulaştırma bakımından sorumlulukları, ulusal birliğin güçlendirilmesi açısından da ayrı bir önem ve anlamı vardır.

1965 yılında, muhatabı belli olan alanlara yol, su ve elektrifikasyon hizmetlerini götürmek, iskân sorunlarını çözümlemek üzere kurulan YSE Genel Müdürlüğü çalışanları da örgütlenme açısından geride bıraktığımız dönemde bütün çabalara ve herkesin arzu etmesine rağmen bir çatı altında toplanma olanağı bulamamıştır.

1980 Ağustos'undan itibaren bu alanda örgütlenmiş kuruluşlarımızın ki, bugün hep birlikte olduğumuz için, ayrı ayrı kuruluşlar olarak görmeye ve değerlendirmeye gönlüm razı olmuyor, ama o günkü hüviyeti ile KÖYYSE-İŞ Sendikası bağımsız olarak faaliyetlerini sürdürmekte idi. YSE-İŞ Sendikası YOL-İŞ Federasyonu üyesi olarak TÜRK-İŞ çatısı altındaydı. Değerli yöneticileriyle yaptığımız muhtelif görüşmelerde, bütünleşmenin ve TÜRK-İŞ çatısı altında yer almanın gereğini çok samimi bir istek olarak ortaklaşa ortaya koyabildikleri içindir ki, başladığımız çalışmalar, bugün hedefe ulaştık diyebileceğimiz bir noktaya bizi getirdi.

Bu ana kadar yapılan çalışmalarda, fevkalade sevinerek ifade ediyorum ki, birleşme çalışmalarında karşılaşılabilecek muhtemel güçlüklerin hemen hemen hiçbirisi ile karşılaşmadık. Bunun bir tek anlamı vardır değerli arkadaşlarım. Yüklendiğimiz sorumluluğun, kişiliklerimizi aşmakla yerine getirebileceği bilincini taşıyan insanlar olarak soruna, konuya yönelebildik. Kişilikler ön planda tutulduğu takdirde, toplum ikinci planda kalıyor demektir. Oysa ki, biz toplum adına görev veren sorumluluk mevkilerini işgal eden insanlarız. Ve onların arzuları ve iradeleri ile bu sorumluluğu yüklenmiş insanlarız. Böyle bir anlayış hakim olduğu içindir ki, 8 Aralık tarihinde başlayan KÖYYSE-İŞ Genel Kurulunda yaptığım konuşmada açıkça ifade ettiğim bu birleşmenın gerçekleştirilmesi yolunda TÜRK-İŞ'in kendine düşen bütün görevleri eksiksiz yapmaya hazır olduğunu, ancak bunun yeterli olmadığını, birleşmeyi gerçekleştirecek sendikalarımızın aynı doğrultuda gayret sarfetmeleri halinde başarıya ulaşılabileceğini ifade etmiştim.

Toplantıda Orhan Erçelik TÜRK-İŞ çatısı altınd

Bir memnuniyet verici noktayı daha ifade etmek gerekiyor. YSE camiasında çalışan YOL-İŞ Federasyonu üyesi İstanbul'daki YSE işçilerini temsil eden bir müstakil sendikamız vardı. YSİ-İŞ. Bu çalışmalara başladığımız tarihten bir süre sonra bu sendikamızda bu birleşmeye katılmak, dışarıda kalmamak arzusunu, görüşünü taşıdığını bize resmen iletti. Çalışmalara üçlü bir biçimde katıldık ve fakat tabii bir tarafta KÖYYSE-İŞ Sendikamız, bir tarafta da YOL-İŞ Federasyonu üyesi YSE-İŞ ve YSİ-İŞ Sendikalarımız olarak konuya yöneldik. Detaylara inerek vakit öldürmek istemiyorum. Ancak samimi kanaatim olacak üçlü bir birleşmenin bundan sonraki safhalarda da her hangi bir güçlükle karşılaşmadan gerçekleştirileceğini, bundan kimsenin kuşku duymaması gerektiğini ifade ediyorum. Hiç kimsenin aksi bir düşüncede olmadığını bildiğimi, olduğu takdirde bunun kitlenin tasvibini, onayını alamıyacak bir takım yönelişler olacağının idraki içinde bulunduğumuzu, hep beraber bulunduğumuz şu sırada teyid ederek, altına çizerek ifade ediyorm.»

SEÇER'İN SÖZLERİ :

Daha sonra söz alan KÖYYSE-İŞ Sendikası Genel Başkanı Mahir Seçer, geçmişte meydana gelen sürtüşmelerin mutlaka unutulması gerektiğini belirterek, konuşmasında şu görüşlere yer verdi :

«Birgün mutlaka Türk Sendikacılık Tarihi yazılacaktır. Türk Sendikacılık Tarihinde, sizlerin hep

birleşmenin yararlarını anlatan bir konuşma yaptı.

BİRLEŞME TOPLANTISINDA YSE-İŞ GENEL BAŞKANI İSMET ACAR KONUŞURKEN...

KÖYYSE-İŞ GENEL BAŞKANI MAHİR SEÇER DE TOPLANTIDA BİR KONUŞMA YAPTI...

beraber gerçekleştirmeye çalıştığınız ilkelerin ve bu birleşmenin mutlaka şerefli bir sayfası olacaktır. Biz olaya yalnız Türk YSE işçisinin birlik ve beraberliği açısından bakmıyoruz. Diliyoruz ve amacımız da odur ki, bu hareket Türk Sendikacılık Tarihinde örnek olmanın ötesinde, öncü olmanın ötesinde, mutlaka netice alıcı olacaktır. Ve yine diliyorum ki, bundan sonra sendikaların listeleri resmi gazetede yayınlanırken, yüzlerce sendika yerine, her iş kolunda bir sendika ve çift rakamlı sendikaların genel başkanlığı yerine bir sendikanın bir genel başkanı ve yine o sendikanın yöeticileri ayağa kalkıp, üyesini beyan ederken, iki rakamlı sayılar yerine beş rakamlı dört rakamlı sayılarla ifade etmelerini diliyoruz.

Geçmiş zaman içerisinde bir takım sürtüşmeler olabilir. Ancak şunu kesinlikle biliyoruz ki, Türk YSE işçisi ve Toprak İskan İşçisi, Türk Karayolu İşçisi ve buna benzer işkollarında çalışan işçilerin herbiri, ayrı ayrı ve toplum olarak birlik ve beraberlikten yanadır. Türkiye'nin içinde bulunduğu şartlar, bölünmüşlüğün getirmiş olduğu sancılardan doğmaktadır.»

ACAR'IN SÖZLERİ :

YSE-İŞ Sendikası Genel Başkanı ve YOL-İŞ Federasyonu Genel Sekreteri İsmet Acar da yaptığı konuşmada, YSE camiasında sen-ben kavgasına son verilmesinden duyduğu memnuniyeti ifade ederek, şunları söyledi :

«Hep birlikte geçmişte yapılan sen-ben kavgasına son vermek, geçmiş yaraları sarmak, bütünleşmek ve ileriye adım atarak gerçekten bölünmüşlükten kurtularak, bugüne kadar olduğu gibi değil, bundan sonra sen-ben kavgası yerine, temsil ettiğimiz tabandaki insanlara hizmet etmeyi amaçlayan bir birleşmeyi sağlamış durumdayız.

Gerçekten bugün içinde bulunduğumuz bu ara dönemde, birleşmekten başka düşünebileceğimiz bis şey olamaz. En çok birlik ve beraberlik içinde bulunmamız gereken bu dönemde, tüm Türkiye'de çalışanlar arasında gerçekten önemli bir adım atan YSE ve Toprak İskan İşçilerini temsil eden yönetim kadrolarının, diğer işkollarında çalışan işçi arkadaşlarımıza da örnek olacağını ve giderek sayın Erçelik ve Sayın Mahir Seçer arkadaşımın ifade ettiği gibi, tüm çalışanların yüzlerce sendika yerine, değişen işkolları yönetmenliğindeki Avrupa normlarına uygun bir kaç sendika haline getirilmesinde büyük faydalar vardır. Ve bu konuda başlayan çalışmalar vardır. Bunu Türkiye'de ilk önce değerlendirenler olarak, bizler hepimizi kabul ediyorum, bu örnek olacaktır ve bugüne kadar hep birlikte varsa, yaptığımız yanlışları bu birleşmenin sonucunda yönetime gelen insanlar, geçmişteki yaraları da sancıları da ortadan kaldırarak işyerlerinde gerçek iş barışı ve iş huzurunu kuracaklarına güvenim tamdır.»

BİRLEŞME NASIL GERÇEKLEŞTİ :

Yıllardır TÜRK-İŞ bünyesinde yer almak isteyen KÖYYSE-İŞ Sendikası son genel kurulunda delegelerin oy birliği ile TÜRK-İŞ'e katılmak ve TÜRK-İŞ üyesi ayni işkolundaki YSE-İŞ Sendikası ile birleşme kararı almıştı.

Bu karardan sonra her iki sendikanın yöneticileri ve uzmanları bir araya gelerek, birleşme ile ilgili hukuki sorunları çözümlediler. TÜRK-İŞ Genel Teşkilatlandırma Sekreteri Orhan Erçelik'in de yoğun çabaları sonucu birleşme kararı geçtiğimiz günlerde resmen açıklandı.

MİLLİ TÜTÜN KONGRESİ YAPILDI...

Kongreye bir tebliğ veren Orhan Balta, Tütüncülüğün sorunlarını dile getirdi...

Tekgıda-İş Sendikası Genel Teşkilâtlandırma Sekreteri ve TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu Üyesi Orhan Balta, geçen ay içinde toplanan «Milli Tütün Komitesi Genel Kurulu'na verdiği tebliğinde, Türk Tütüncülüğünün çeşitli ve önemli sorunlarına değindi.

Tütün üretimiyle ilgili bu sorunların halli ve bu konuya ilişkin TÜRK-İŞ görüşünü de ayrıntılarıyla açıklıyan Orhan Balta, sigara üretiminin özel sektöre de verilmesi konusunda titiz davranılmasını ve acele edilmemesini istedi.

Orhan Balta, tebliğinde şu konulara değindi :

«Tütün tarımı kesiminde geçim kaynağını tütün ürününden sağlayanların sayısı yaklaşık olarak ikibuçuk milyon kişinin üstündedir. Bunların beşyüz bini ekici aile bireyini, iki milyonu ise tarım işçisini teşkil etmektedir.

Beşbin beşyüz kadar köydeki bu tütün üretimi, ikiyüzelli üçyüzbin hektar civarında bir alanda yapılmakta ve yaklaşık üçyüzbin ton tütün elde edilmektedir.

Tütünün ülkemiz ekonomisindeki yerini kanımızca tütün sanayii ile paralel incelemek lazım gelir. Bu konuda düşüncelerimizi belitmeden önce bir önceki komite toplantısında belirttiğimiz önerileri tekrarlamakta yarar görmekteyiz.

GÖRÜŞ VE ISTEKLERİMİZ :

Gerek iç tüketim ihtiyacı için, gerekse dış satışlarda rekabet edebilmek için, kaliteli tütün üretiminin sağlanmasında devletin tütün üreticisinin araç ve gereçlerle desteklemesi,

Dış satışlarda çok uluslu tekellere karşı etkin olabilmek için, bize benzer devlet tekelleri ile işbirliği yapılması,

Kaliteli ve tüketim ihtiyacını karşılayacak oranda tütün üretiminin sağlanması amacı ile tütün üretimi alanlarının tahdit edilmesi ve üretimin kalitesi nispetinde ekici haklarının korunması,

Üretimde çalışan işgücü fazlasının sanayii kesimlerine aktarılması şeklindeki önerilerimiz dün olduğu gibi, bugün de ülke gerçeklerine dayanmakta, bu nedenle bu görüşümüzü bugün de muhafaza etmekteyiz.

YANLIŞ UYGULAMALAR :

Geçmişte siyasi iktidarların oy yığınları olarak kabul ettikleri tütün tarımı ile uğraşanları saflarında tutabilmek için geliştirdikleri yanlış politikalar ve verdikleri tavizlerle kalitesi üzerinde durulmayan tütün, aslında dış pazarlarda diğer tarım ürünlerimiz gibi milli ekonomimize katkısı büyük bir servettir.

Yıllık 110 bin ton civarındaki tütün ihracımızla üçyüz milyon dolar civarındaki döviz kazancımız bu ürünün önemini belirleyen verilerden biridir. Bizim gibi doğu türü tütün üreticisi ülkelerden Bulgaristan, yaklaşık olarak yılda 150 bin ton, Yunanistan 110 bin ton Yugoslavya ise yılda 70 bin ton tütün üretmektedir. Bizim ülkemizin üretimi ise 300 bin ton civarındadır.

Bilindiği gibi genellikle dünyada tüketilen tütünün yarıyı aşan bölümünü, yoksul, geri kalmış ve gelişmekte olan ülkeler tarafından üretilmektedir. Tütün ürününün sanayii ile birlikte mütelaasına gelince ülkemizde mevcut yedi sigara fabrikasında yaklaşık olarak 70 bin ton tütün ile sigara yapılmaktadır. 110 bin ton civarında ihraçtan arta kalan tütün miktarı ise 120 bin ton kadardır. Eğer geçmiş dönem iktidarları belli olan ve olmayan nedenlerle halen ülkemizin uygun yörelerinde alt ve üst yapıları bitmek üzere bulunan sigara fabrikalarımız için gerekli makineleri ithal etmiş ve bu fabrikalar üretim için devreye sokulmuş olsa idi, bugün iç tüketimde büyük yaygarası koparılan sigara imalatı boşluğu bugünkü boyutlara ulaşmayacak, dolayısıyla sigara sanayiinin özel kesime açılması gibi, uzun yıllardan beri geniş politik yatırımları yapılmakta olan özel kesime açılma istekleri, günümüzde de gündemde bulunmayacaktı.

ÖZEL SEKTÖRÜN TUTUMU :

İlk nazarda sigara sanayiinin özel kesime açılması cazip görülürse de özel kesimin bu sanayii kurmak için önerileri incelendiğinde görülecektir ki vazi-

yet, istendiği kadar cazip değildir.

● Zira, Özel Sektör sigara üretimi için gerekli izini içeren kanunun çıkışını yeterli görmemekte, ayrıca :

● Makina ithalatında gümrük vergi ve resimlerinden muafiyet,

● Yatırım indirimi ve,

● Orta vadeli kredi kolaylığı gibi teşviklerden de yararlandırılmalarını şart koşmaktadır.

Günümüzde sigara açığının kapatılması için fason sigara imal edildiği bir gerçektir. Önceleri tütün karşılığı yaptırılmakta olan fason sigaralar için, bugün döviz ödendiğini öğrenmiş bulunuyoruz. Şüphe yok ki bu değişiklik dövize en fazla ihtiyaç duyduğumuz bu dönemde yapılmışsa bu uygulamada ülke yararı dikkate alınmıştır.

İnancımız odur ki; yeni yönetimin getirdiği büyük ferahlık içinde Tekel'de gerileyen ve son günlerde artan sigara üretimi giderek makinelerin verdiği güç oranında en üst düzeye çıkarılabilecektir.

Aynı inançla Tekel'in inşaatları devam etmekte olan ve bazılarının makineleri monte edildiği taktirde üretime geçirilmesi mümkün olan fabrikalarının da üretim devresine girmesiyle imalatta mevcut üretim açığı enazına indirilebilir, dolayısıyle fasona olan ihtiyaç azaltılabilecektir.

Eğer yine de Türkiye'de özel sektörün sigara üretimine izin verilmesi b a h i s konusu edilecekse kanımızca bu konuda karar verilmekte acele edilmemeli ve bu konunun ilgili devlet kuruluşları ile tarım ve sanayii kesiminin temsilcileri ve üniversitelerden ilgili bilim adamlarının iştirak edecekleri geniş bir kurulun tetkikine sunulduktan sonra karar safhasına geçilmelidir.»

kooperatifçilik

Milli Kooperatifçilik Eğitim ve Araştırma Enstitüsü'nün eğitim faaliyetleri

Halim UTLU

MİLLİ Kooperatifçilik Eğitim ve Araştırma Enstitüsü, 16 Haziran 1970 tarihli Türk-Alman Teknik İşbirliği Anlaşması çerçevesinde 1975 yılında, Türk ve Alman Hükümetlerinin ortak projesi olarak 10 Eylül 1976 tarihinde mektup teatisi sureti ile aktedilen anlaşma gereğince Ankara'da kurulması kararlaştırılmıştır. Bu anlaşma daha sonra 26.12.1977 tarihli ve 16151 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

Bu anlaşma gereğince, Milli Kooperatifçilik Eğitim ve Araştırma Enstitüsü 26 Ekim 1976 tarihinde resmen Köyişleri ve Kooperatifler Bakanı tarafından açılarak çalışmalarına başlamıştır. Yapılan anlaşmaya göre, Enstitü, 80'i yatılı olmak üzere 200 kooperatifçiye eğitim imkânı sağlayabilecek, gerektiğinde bu eğitimler Federal Almanya'da da sürdürülebilecektir.

ENSTİTÜ'NÜN 1976 - 79 YILLARI ARASINDAKİ EĞİTİM ÇALIŞMALARI

Milli Kooperatifçilik Eğitim ve Araştırma Enstitüsü, 26-28 Ekim 1976 yılında açılışını bizzat Köyişleri ve Kooperatifler Bakanı'nın yaptığı ve Türk ve Alman uzmanlarının tebliğler sunduğu «Kooperatifçiliği Geliştirme Semineri» düzenlemiş tir. Seminer çok başarılı sonuçlanmıştır.

12-16 Mart 1979 tarihleri arasında düzenlenen «Hizmetiçi Eğitim Semineri»ne Kooperatifler Destekleme Genel Müdürlüğü merkez birim başkan ve başkan yardımcıları, Kooperatifler Bölge ve İl Müdürleri, denetici ve uzmanlar katılmışlardır. Semineri 134 kişi tamamlamıştır.

26 Mart - 22 Mayıs 1979 tarihinde sırf deneticilerin katıldığı bir seminer tertip edilmiş, bu seminerde 30 denetici eğitilmiştir.

Eğitim faaliyetleri 1980 yılında büyük bir hız kazanmış, özellikle Alman uzmanlarının da katkıları ile faaliyetler Anadolu'ya götürülmüştür. 1 Mart-15 Eylül 1980 tarihleri arasında Ankara (Polatlı) Çankırı, Çorum, Samsun Ordu, Giresun, Trabzon Artvin, Gümüşhane ve Sivas illerinde çeşitli projeler uygulayan köy kalkınma kooperatiflerinin başkan ve yönetim kurulu üyeleri için 10 ayrı «Kooperatif yönetici semineri» düzenlenmiştir. Bu seminerlerde Türk ve Alman uzmanlar çeşitli tebliğler sunmuşlardır. Bu eğitim faaliyetleri çok faydalı olmuş, 124 kooperatiften toplam 167 yönetici çeşitli kooperatifçilik konularında eğitilmişlerdir. Bu eğitim faaliyetlerinin Anadolu'ya taşırılmasında

MİLLİ KOOPERATİFÇİLİK EĞİTİM VE ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ'NÜN YAPIMI DEVAM EDEN İDARE VE STÜDYO BİNALARI

iyi bir kooperatifçi olan ve bu işe gönül veren Kooperatifler Destekleme Genel Müdürü Tahsin Kaplan'ın büyük payı vardır.

Enstitü'nün yine 29 Mayıs - 26 Temmuz 1980 tarihleri arasında Ankara'da düzenlediği «Kooperatif ortakları semineri»ne proje uygulayan köy kalkınma kooperatiflerinden 892 kooperatif ortağı iştirak etmiştir.

Milli Kooperatifçilik Eğitim ve Araştırma Enstitüsü Başkanı Ziraat Yüksek Mühendisi Alparslan YELÇO, enstitünün 1981 yılında eğitim ve araştırma faaliyetlerine daha çok önem vereceğini, Anadolu'ya daha çok eğitim hizmeti götürüleceğini söylemiştir. YELÇO, enstitünün kendi özel binasının da 1981 yılı sonuna kadar bitirilmesine çalışılacağını, bina bittiği zaman enstitünün daha teşkilâtlı, daha düzenli hizmetine devam edeceğini ifade etmiştir.

ALMAN HÜKÜMETİNİN YARDIMLARI

Türk-Alman Teknik Yardımı Programı çerçevesinde yapılan anlaşma gereği, 1976-77 yılları arasında üç eleman kooperatifçilik eğitimi, araştırması ve denetimi konularında bir yıl süre ile Federal Almanya'ya gönderilmişlerdir. Yine iki bursiyerin isim tesbiti yapılmıştır. Bunlar, bu yıl içerisinde Federal Almanya'ya gönderileceklerdir. Bunun yanı sıra Federal Almanya'dan şimdiye kadar 3 adet minibüs 3 adet binek tipi otomobil, 5 projektör, 10 hesap makinesi, film, fotoğraf ve ses stüdyosu malzemesi gelmiştir. Bu araç ve gereçlerin tutarı 12 milyon Türk Lirası civarındadır.

İNŞAAT ÇALIŞMALARI

Milli Kooperatifçilik Eğitim ve Araştırma Enstitüsünün inşaat hazırlıklarına 1975 yılında başlanmış, inşaatın ihalesi 27.11.1978 tarihinde yapılabilmiştir. Ankara - Eskişehir yolu üzerinde Lodumlu mevkiinde inşaatına başlanan enstitü binasının % 90 kaba inşaatı tamamlanmıştır. Binanın bu yıl içinde tamamlanmasına çalışılmaktadır. Modern bir şekilde yapılmakta olan binada, kursiyerler için bir yatakhane, konferans salonu, çeşitli toplantı salonları, ses ve film stüdyoları, yemekhane gibi bölümler bulunacaktır.

ENSTİTÜNÜN AMACI NEDİR, NELER YAPACAKTIR?

Kuruluşunda Kooperatifler Destekleme Genel Müdürlüğünün bir dairesi olarak faaliyete geçen Milli Kooperatifçilik Eğitim ve Araştırma Enstitüsü, yönetmeliğini hazırlayarak 23.10.1980 gün ve 17140 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanmasından sonra Genel Müdürlük bünyesinden ayrılarak direk Köyişleri ve Kooperatifler Bakanlığına bağlanmıştır.

Enstitünün amacı özetle şöyledir :

a — 1163, 1581. 2834, 1196 ve 1757 sayılı kanunlarla kurulan kooperatiflerin, kooperatifçilik hareketinin gelişmesine temel olacak politika ve ilkelerin tesbit edilmesine ve bunun gerekli kılacağı ileriye dönük düzenlemelerin yapılmasına yardımcı olacak her türlü araştırmaları yapmak ya da yaptırmak, bilgi sistemini kurmak ve her birimi bu bilgi sisteminden yararlandırmak.

b — Kooperatiflerin insan gücü ihtiyacına cevap verecek nitelikte eğitim programları hazırlamak, uygulamak, uygulatmak ve sonuçlarını değerlendirmek.

c — Kooperatifçilik konusunda eğitim ve araştırma yapan yurtiçi ya da yurtdışı kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak.

d — Kooperatifçilikle ilgili eğitim araçlarını ve gereçlerini sağlamak, eğitim malzemesini üretmek, bunlardan kooperatifleri ve öteki eğitim birimlerini karşılıklı veya karşılıksız yararlandırmak.

e — Merkezi düzeyde olmak üzere kooperatiflerin üst kuruluş ve ilgili kamu kuruluşlarının yöneticilerine birlikte ya da ayrı ayrı olarak eğitim ve araştırma programları arasında koordinasyonu sağlamak.

ENSTİTÜNÜN ORGANLARI

Milli Kooperatifçilik Eğitim ve Araştırma Enstitüsünün çalışmaları biri «Danışma Kurulu» diğeri «Enstitü Başkanlığı» olmak üzere iki organla yürütülecektir.

Enstitünün «Danışma Kurulu» şu temsilcilerden meydana gelecektir :

Köyişleri ve Kooperatifler Bakanlığı müşteşarı ve ilgili müsteşar yardımcısı, kooperatif merkez birliklerinden birer temsilci ve henüz merkez birlikleri oluşmamış kooperatiflerin en üst kuruluşlarından birer temsilci, Kooperatifler Destekleme Genel Müdürü, Ticaret Bakanlığı temsilcisi, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı temsilcisi, Tarım ve Orman Bakanlığı temsilcisi, Devlet Planlama Teşkilatı temsilcisi, Enstitü Başkanı, İlgili Üniversite ve Akademilerden birer temsilci, Türk Kooperatifçilik Kurumu temsilcisi, TC. Ziraat Bankası Genel Müdürlüğü temsilcisi, Türkiye Halk Bankası Genel Müdürlüğü temsilcisi, Sosyal Sigortalar Kurumu temsilcisi, Topraksu Genel Müdürü, Kooperatifçilik hareketine kişisel faaliyetleri ile katılımlarda bulunanlardan bakanlıkça bir yıl süre için tesbit edilecek en çok 5 kişi katılır.

Bu duruma göre, «Danışma Kurulu» aşağı yukarı 30 ilâ 50 kişiden meydana gelecektir. Kurulun başkanlığını Köyişleri ve Kooperatifler Bakanı yapacak, o olmadığı zaman müsteşar kurula başkanlık edecektir. Kurul, bakanın çağrısı ile üyelerinin salt çoğunluğuyla yılda en az bir kez toplanacaktır. Toplantıda, enstitünün geçmiş yıl çalışmaları değerlendirilecek, gelecek yıl için çeşitli önerilerde bulunulacaktır.

Edinilen bilgilere göre, «Danışma Kurulu» 1980 yılı içinde oluşturulacak ve ilk toplantısını da yine bu yıl içinde yapacaktır. Enstitünün giderek daha çok işlerlik kazanması ve «Danışma Kurulu»nda hangi kuruluşların temsil edileceğinin belli olması, bütün kooperatifçiler arasında büyük bir memnunluk yaratmıştır.

HUKUK

yargıtay kararları

İŞÇİNİN VE BÖLGE ÇALIŞMA MÜDÜRLÜĞÜNÜN ONAYI ALINMAKSIZIN İŞÇİ FAZLA ÇALIŞMAYA ZORLANAMAZ

YARGITAY DOKUZUNCU HUKUK DAİRESİ
E. 1980/6852
K. 1980/6755
T. 5.6.1980

ÖZET: İşveren, işçinin ve bölge çalışma müdürlüğünün onayını almadan, işçileri fazla çalışmaya zorlayamaz. Bu gerekçeyle işçi çıkaran işveren, ihbar ve kıdem tazminatlarını ödemekle yükümlüdür.

DAVA : Davacı, kıdem ve kötüniyet tazminatının ödetilmesine karar verilmesini istemiştir.

Mahkeme, isteği reddetmiştir.

Hüküm süresi içinde davacı avukatı tarafından temyiz edilmekle dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü :

KARAR : Davacı kötüniyet ve kıdem tazminatı istemiştir.

Davalı mesaiye kalmadığından disiplin kurulu kararı ile davacının hizmet akdinin feshedildiğini savunmuştur.

Mahkeme savunmayı kabulle davayı reddetmiştir. Normal fazla çalışmayı düzenleyen iş yasasının 35. maddesinde fazla çalışma yapılmasını Bölge Müdürlüğünün iznine ve işçinin muvafakatının alınmasına bağlamıştır. Fazla çalışma tüzüğünün 5. maddesinde de bu muvafakatın şart olduğuna işaret edilmiştir. Bu muvafakatın hizmet akitlerinde veya toplu iş sözleşmelerinde o işde fazla çalışma imkan ve ihtimalinin bulunduğu belirtilmek suretiyle önceden de sağlanabilir. Toplu iş sözleşmesinde böyle bir hüküm olsa bile anılan tüzüğün 7. maddesine göre işçilerine fazla çalışma yaptırmak isteyen işverenin fazla çalışmaya başlamadan önce bu maddenin a, b, c, ç, d, e, f, g. bentlerindeki bilgileri açıklamak suretiyle Bölge Çalışma Müdürlüğünden izin alınması gerekir.

Ancak bu koşulların gerçekleşmesinden ve bunun fazla çalışma yapacak işçilere duyurulmasından sonra yasada öngörülen sınırlar içinde fazla çalışma yükümlüğü doğar.

Mahkemenin bu yönleri araştırmadan normal ihbar ve kıdem tazminatlarını da reddetmiş olması isabetsiz olup bozmayı gerektirmiştir.

SONUÇ : Temyiz olunan kararın yukarda yazılı nedenlerle davacı yararına BOZULMASINA (...) 5.6.1980 gününde oybirliğiyle karar verildi.

SENDİKAL ÇALIŞMAYA KATILMASI NEDENİYLE İŞÇİ ÇIKARAN İŞVEREN KÖTÜNİYET TAZMİNATININ YANISIRA ÜCRETİN BİR YILLIK TUTARI KADAR TAZMİNAT ÖDEMEKLE YÜKÜMLÜDÜR

YARGITAY HUKUK GENEL KURULU
E. 1979/9-211
K. 1980/2296
T. 10.10.1980

ÖZET : Sendikal çalışmaya katılması nedeniyle işçi çıkaran işveren hakkında, kötüniyet tazminatının yanısıra, ücretin bir yıllık tutarı kadar tazminata hükmedilmesi gerekir.

DAVA : Taraflar arasındaki tazminat davasından dolayı yapılan yargılama sonunda;

Bakırköy İş Mahkemesince davanın kabulüne dair verilen 21.6.1978 gün ve 304-357 sayılı kararın incelenmesi davalı vekili tarafından istenilmesi üzerine, Yargıtay 9. Hukuk Dairesinin 25.9.1978 gün ve 10107 - 11432 sayılı ilâmı :

«...Davacı 274 sayılı Kanunun 19. maddesine göre bir yıllık ücret tutarında tazminat istemiştir. Gerçekten işçilerin iş saatleri dışında veyahut işverenin rızası ile iş saatleri içinde işçi teşekküllerinin faaliyetlerine iştiraklerinden dolayı işlerinden çıkarılmaları halinde bu maddenin 2. bendinin son fıkrası hükmü uygulanır. Olayda davacı işçinin sendikaya girmesi sebebiyle işinden çıkarılmış olduğunun anlaşılmasına göre, 1475 sayılı Yasanın 13. maddesinin sondan bir önceki fıkrasını uygulaması gerekir. Mahkemenin bu fıkra hükmünce kötüniyet tazminatına hüküm vermesi icabederken 274 sayılı Kanunun 19. maddesinin son fıkrasını tatbik etmesi bozmayı gerektirir» gerekçesiyle bozularak dosya yerine geri çevrilmekle, yeniden yapılan yargılama sonunda; Mahkemece önceki kararda direnilmiştir.

KARAR : Hukuk Genel Kurulu'nca incelenerek direnme kararının süresinde temyiz edildiği anlaşıldıktan ve dosyadaki kâğıtlar okunduktan sonra gereği görüşüldü :

Davacı işçinin şikayeti üzerine davalı işveren hakkında (sendikal sebeplerle işçi çıkarma) suçundan kamu davası açıldığı ve yargılama sonunda davalı işverenin suçu sabit görülerek 274 sayılı Sendikalar Kanununun 19. maddesi delâletiyle

31/3. maddesi uyarınca mahkûmiyetine karar verildiği ve hükmün Yargıtay 9. Ceza Dairesince onandığı, dosyada bulunan 1976/648 Esas sayılı ceza dava dosyasından anlaşılmaktadır.

Şu duruma göre davalının, davacı işçiyi sendikal faaliyette bulunması nedeniyle işten çıkardığı vakıası kesinleşmiş olduğundan işlenen fiilinin mahiyeti ve suçun tavsifi yönünden Ceza Mahkemesince verilen karar Hukuk Hâkimini bağlıyacağından tazminat davasından 274 sayılı Sendikalar Kanununun 19. maddesi hükmünün uygulanmış olması doğrudur.

Bu nedenle direnme kararı usul ve yasaya uygun bulunduğundan tazminat hesabının incelenmesi içi dosya Özel Daireye göderilmelidir.

SONUÇ : Yukarıda açıklanan nedenlerle direnme kararı usul ve yasaya uygun bulunduğundan tazminat hesabının incelenmesi için dava dosyasının Yargıtay 9. Hukuk Dairesine gönderilmesine, oyçokluğuyla karar verildi. (TÜBA)

MAHKEMELER İL HAKEM KURULLARININ KARARLARIYLA BAĞLI DEĞİLDİR

YARGITAY DOKUZUNCU HUKUK DAİRESİ
E. 1980/7052
K. 1980/6776
T. 6.6.1980

ÖZET : Mahkemeler, yalnız kendi idari yapıları içinde kesinlik taşıyan il hakem kurulu kararlarıyla bağlı değildir. İl hakem kurulu, feshin nedenlerini tüm yönleriyle araştırarak karar vermekle yükümlüdür.

DAVA : Davacı. ihbar, kıdem ve sendikacılık tazminatının, evlenme ve giyim yardımiyle yıllık ücretli izin parası ve ikramiyenin ödetilmesine karar verilmesini istemiştir.

Mahkeme, isteği kısmen hüküm altına almıştır.

KARAR : Hüküm, süresi içinde davalı avukatı tarafından temyiz edilmekle dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü :

Dava, işyerinde sendika baş temsilcisi iken hizmet sözleşmeli feshedilen ve İl Hakem Kurulu kararıyle işine iade olunan davacının tekrar işe başlatılmamış olması nedeniyle işten çıkarıldığı tarihten itibaren ücret ve toplu iş sözleşmesinden doğan bir takım işçilik haklarının tahsiline ilişkindir.

Davalı cevabında, davacının işyerinde hırsızlık ve puvantaj kayıtlarında tahrifat yapmış olması sebebiyle hizmet sözleşmesinin haklı nedenle feshedildiğini ileri sürerek davanın reddini istemiş, Mahkeme, İl Hakem Kurulu kararının kesin olduğu gerekçesiyle istekleri hüküm altına almış ve karar davalı tarafından temyiz edilmiştir.

1 — Davacının, işyerinde uygulanan toplu sözleşmeye taraf işçi kuruluşunun işyeri temsilcisi olduğu ve İl Hakem Kurulunca işine iade kararı verilmiş olmasına rağmen çalıştırılmadığı taraflar arasında çekişme konusu edilmemiştir.

Uyuşmazlık, işyeri temsilcisinin İş Kanununun 17. maddesinde yazılı işverene bildirimsiz (derhal) fesih hakkı veren hallerde İl Hakem Kurullarının işe iade kararı verip veremeyeceği, vermiş olması halinde bu kararların kesinliğinden söz eden yasa hükmü karşısında, İl Hakem Kurulu kararındaki isabetsizliğin yargı organlarının denetimine tabi olup olamayacağı noktasında toplanmaktadır.

İl Hakem Kurulları bu konuda kendilerine intikal etmiş olan işlerde feshin bir nedene dayanıp dayanmadığı, feshin yasada öngörülen hak düşürücü süreler içerisinde yapılıp yapılmadığını araştırmak, fesih haklı bir nedene dayanmıyorsa ya da süresinde yapılmamış ise temsilcinin işine iadesine, haklı bir sebebe dayanan ve süresinde yapılmış fesihler dolayısiyle temsilcinin işine iadesine mahal olmadığına karar vermek durumundadırlar. Aksine bir davranış sözkonusu güvenceyi sınırsız bir hale getireceği ve işyerinin yasaca tanınan bir takım haklarının kullanılması olanağını bertaraf edeceği içindir ki, yasanın özüne ve sözüne aykırı olur.

İl Hakem kurullarının bu konudaki kararlarının kesinliğine ilişkin yasal esasın hukuki niteliğine gelince, bu kararların kesinliği kendi idari hiyerarşisi içerisinde söz konusudur. Yasa bu hükümle, İl Hakem Kurulunun bu konudaki kararlarının Yüksek Hakem Kurulu nezdinde kabili itiraz olmadığını belirtmek istemiştir.

Teşekkül tarzı itibariyle, içlerinde sadece biri hakim olan ve diğerleri işçi ve işveren temsilcileriyle bazı devlet görevlilerinden oluşan İl Hakem kurulları yargı mercii sayılamayacakları için verdikleri kararlar da yargısal karar niteliği taşımazlar. Bu nedenle de mahkemelerin anılan kurul kararlaiyle bağlı olmalaı düşünülemez. Dava konusu olayda davacının işyerinde yaptığı hırsızlık ve puvantaj kayıtlarında yaptığı tahrifat nedeniyle haklı olarak hizmet sözleşmesinin feshedildiği savunulduğuna göre davalıdan bu konudaki delillerinin neler olduğu sorulup araştırılmadan İl Hakem Kurulu kararlarının kesinliğinden bahisle isteğin kabulüne karar verilmesi isabetsizdir.

2 — Davacı dava dilekçesinde, çalıştığı süreye ait evlenme yardımı, ücretli izin parası, ikramiye ve giyim parası istediği, İl Hakem Kurulunun işe iadesinden sonra iş gördürülmeyen süre için bu haklardan ve ücretten bir isteği olmadığı halde, İl Hakem Kurulu kararından sonraki süreye ilişkin ücrete ve sözü edilen haklar dava tarihini dahi aşacak şekilde karar verilmiş olması da usule ve yasaya aykırıdır.

SONUÇ : Temyiz olunan hükmün 1. maddede gösterilen sebepten oyçokluğu, 2. maddede gösterilen sebepten oybirliğiyle dava yararına BOZULMASINA, 6.6.1980 gününde karar verildi.

KARŞI OY YAZISI :

274 sayılı Sendikalar Kanununun 1317 sayılı kanunla değişik 20. maddesinin 5. bendi gereğince İl Hakem Kurulu tarafından verilen kararlar kesindir. Bu nedenle geçerliliğinin yargı yerinde tartışılması, tekrar araştırma ve inceleme konusu yapılması mümkün değildir.

Bu husus anılan kanun maddesinin içeriğinden olduğu kadar, İl Hakem Kurulunun kuruluş biçimi ile yetki ve görevlerini tayin eden 275 sayılı kanunun ilgili maddelerinden de anlaşılmaktadır. O halde davacının işine iadesine dair 274 sayılı kanunun 1317 sayılı kanunla değişik 20/5. maddesi uyarınca İl Hakem Kurulu tarafından verilen kararların kesin olduğundanbahisle tesis edilen karar doğrudur. Bu yöne ilişkin 1. maddede yazılı çoğunluk görüşüne karşıyım.

GENELGELER, YASA, TÜZÜK VE YÖNETMELİKLERİN UYGULANMASINDA YOL GÖSTERİCİ OLMANIN DIŞINDA YENİ BİR HÜKÜM İÇEREMEZ

YARGITAY ONBEŞİNCİ HUKUK DAİRESİ

E. 1980/70
K. 1980/250
T. 6.2.1980

ÖZET : Üst makam tarafından yayımlanan genelgeler, alt birim ve görevliler için yasa, tüzük ve yönetmeliklerin uygulanması konusunda yol gösterici niteliktedir. Yeni bir hüküm içeremezler.

DAVA : Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü ile L. arasında çıkan davadan dolayı (Ankara Dokuzuncu Asliye Hukuk Hekimliği)'nce verilen 28.12. 1978 gün ve 105 - 805 sayılı hükmü onayan dairenin 6.6.1979 gün ve 1273 - 1375 sayılı ilamı aleyhinde davacı avukatı tarafından karar düzeltilmesi isteğinde bulunulmuş ve karar düzeltme dilekçesinin süresi içinde verildiği anlaşılmış olmakla dosyadaki kağıtlar okundu gereği konuşulup düşünüldü :

KARAR : 334 sayılı 9.7.1961 günlü Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 132. maddesince hakimler, görevlerinde bağımsız olup; Anayasaya, kanuna, hukuka ve vicdani kanaatlerine göre hüküm verirler. Bu itibarla davalara bakarken ve kendilerine sunulan işleri görürken ve bunları karara bağlamak durumunda sırasiyle Anayasayı kanunu ve hukuku uygularlar. Anayasa'nın buradaki sıralayışı gelişi güzel bir sıralayış olmayıp özellikle bir kural zinciri bulunduğu ve bu zincire dikkat edilmesi gerektiği anlatılmak istenmiştir. Kanunlar, Devletin yasama organı tarafından muayyen şekiller dairesinde ve Anayasa Hükümlerine aykırı olmamak şartiyle tanzim ve neşir olunur.

Kanundan başka hukuk kuralları ise tüzükler, yönetmelikler ve genelgelerdir. Tüzükler (Anayasa m. 107) ve gerekse yönetmelikler (Anayasa m. 113) ile de kendilerine yer verilen hukuk kurallarıdır. Tüzüklere ve yönetmeliklere ilişkin Anayasa kuralları da mahkemeleri kanunlar gib idoğrudan doğruya bağlar.

Kurallar zincirinin enüst halkasında Anayasa bulunmaktadır. Sırasiyle kanunlar ikinci, tüzükler üçüncü, yönetmelikler dördüncü ve beşinci halkayı da genelgeler (tamimler) meydana getirir. Mahkemelerin davalara bakarken yorumlayacağı metinler düzenleyici idari işlemle ve hukuki işlemle olarak ikiye ayrılır. Umumiyetle kanunlarla tüzükler, yönetmelikler, genelgeler (tamimler) gibi düzenleyici işlemler birinci sırada, akitler, sözleşmeler gibi hukuk işlemleride ikinci sırada yer alırlar.

Hukuk kurallarının beşinci sırasında yer alan genelge (tamim) üstü bir makam tarafından idaresi altındaki memur ve müstahdemlere verilen emirlerdir. Bu emirlerle yeni bir hüküm getirilmez. Kanun tüzük ve yönetmeliklerin uygulanmasında yol göstermeye yarayacak ve yapılacak işlerde dikkat ve itina edilmesini gerektirecek hususları ihtiva eder.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 1. maddesi ikinci fıkrasında «sözleşmeli ve geçici personel hakkında bu kanunda belirtilen özel hükümlerin uygulanacağı» saklı tutulmuştur.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü İdari İşler Dairesi Başkanlığı'nın 22.10.1976 gün YÖN-AR/56 sayılı genelgesi Bakanlar Kurulunun 16.9.1976 gün 7/12535 sayılı kararına dayanılarak hazırlanmış ve fakat sonradan sözleşmeli kadrolarda çalıştırılacak personel ve sözleşme esslarının yeniden tesbitine lüzum görülmesi üzerine sözleşmeli çalıştırılacak personelin hizmete alınma, hizmet şartları 20.12.976 gün 1976/O-M/69 sayılı genelge ile yeniden tesbit ve düzenlenmiştir. Genelgenin mecburi hizmetlilerin durumu ile ilgili 3. maddesi ile teşkilâta karşı mecburi hizmet yükümlülükleri bulunan personelin hizmet süreleri sayılmak suretiyle sözleşmeli olarak çalıştırılmalarının mümkün olmadığı açıkça belirtilmiş olduğundan sözü geçen 20.12.1976 gün genelge No: 1976/O-M/69 sayılı genelgenin gerçekte çıkarılmış ve tamim edilmiş olup olmadığının tesbitiyle varılacak uygun sonuç çevresinde bir karar verilmek üzere yerel mahkeme kararının bozulması gerekirken dairece onanmasında yanılgıya düşülmüştür.

Davacı idarenin karar düzeltme isteği kabul edilmelidir.

SONUÇ : Dairenin 6.6.1979 gün 1273/1375 sayılı onama ilamının kaldırılarak yerel mahkeme kararının yukarıda açıklanan nedenlerle BOZULMASINA 6.2.1980 gününde oybirliği ile karar verildi.

sendikalardan haberler...

TEKGIDA-İŞ ORTA ANADOLU ANKARA MERKEZ ŞUBESİ GENEL KURULU YAPILDI.

● **YENİDEN GENEL BAŞKANLIĞA SEÇİLEN ZEYNEL YILMAZ : «12 EYLÜL'DEN SONRA İŞÇİLERİMİZ DAHA RAHAT ÇALIŞABİLİYOR.»**

DENİZCIER GENEL KURULDA KONUŞMASINI YAPARKEN

YENİDEN BAŞKANLIĞA SEÇİLEN ZEYNEL YILMAZ GENEL KURULU AÇIŞ KONUŞMASINDA (Yanda) KONGREYE KATILAN DELEGE VE KONUKLAR (Altta)

TEK GIDA-İŞ Orta Anadolu Ankara Merkez Şubesinin Olağan 4 ncü Genel Kurulu yapılmış ve Başkanlığa yeniden Zeynel YILMAZ seçilmiştir.

TÜRK-İŞ ve TEK GIDA-İŞ Sendikası Genel Başkanı İbrahim DENİZCIER ile Tek Gıda-İş Genel Eğitim Sekreteri Zeki GEDİK ve Tek Gıda-İş Genel Teşkilâtlandırma Sekreteri Orhan BALTA'nın oybirliği ile Divan Başkanlığına seçilmesinden sonra, gündem okunmuş ve oylanmıştır.

TEK GIDA-İŞ Orta Anadolu Ankara Merkez Şube Başkanı Zeynel YILMAZ, yaptığı açış konuşmasında, özellikle bölgesini ilgilendiren sendikal konular üzerinde durmuş, 12 Eylül öncesi ülkenin anarşinin sıkıntıları içinde bölük pörçük bir duruma geldiğini bildirmiştir.

Zeynel YILMAZ, Türk Silahlı Kuvvetlerinin emir ve komuta zinciri içinde, bütün ülkede yönetime el koymasından sonra, namuslu Türk işçisinin rahatça çalışabildiğini söylemiştir.

TÜRK-İŞ GENEL MALİ SEKRETERİ ÖMER ERGÜN DE GENEL KURULA HİTABEN BİR KONUŞMA YAPTI (Yanda)

sendikalardan haberler...

«DENİZCİER, «BAZI KANUNLARIN DÜZELTİLMESİ GEREKLİDİR»

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu ve Tek Gıda-İş Genel Başkanı İbrahim DENİZCİER de yaptığı kısa konuşmada, özellikle işçi hakları üzerinde durmuş, «Mevcut işçi haklarının geriye götürüleceği» yolundaki haberlerin doğru olmadığına değinerek, «Mevcut işçi haklarının geriye değil, ileriye götürülmesi için çalışıyor ve netice alacağımızı umuyoruz» demiş - tir.

İbrahim DENİZCİER konuşmasını şöyle sürdürmüştür :

«Bu konuda da konsey başkan ve üyelerinin yanısıra, hükümet üyeleri ile de devamlı temaslar yapmaktayız. Konsey üyeleri ve hükümet üyeleri ile zaman zaman yaptığımız konuşmalarda da bazı işverenlerimizin tutumlarını kendilerine anlatmaktayız. İşverenlerimizden bazıları her nedense, içinde bulunduğumuz ortamdan da yararlanarak işçiyi kapasitesinin üzerinde çalıştırmayı, yasalar ve toplu sözleşmelerle elde ettiği hakları ellerinden almayı amaçlamaktadırlar.

Ülkede anarşinin yok olması, ekonominin düzelmesi için her kesimin fedekarlık yapması gerektiğini anlamamazlıktan gelmekte, işçinin sırtına en ağır yükü vurarak, eskiden olduğu gibi bol kazanç düşünmektedirler. İşte, biz, bunu önlemeye çalışıyor, mesaimizin büyük bölümünü bu gibi haksızlıkların ortadan kaldırılması için sarfediyoruz.

Size diğer çalışmalarımızı kısa başlıklar halinde şöyle özetleyebilirim. Asgari Ücretin biran önce tesbiti için çalışmalarımızı TÜRK-İŞ olarak tamamlamış bulunmaktayız. Sosyal içerikli yasaların bir an önce çıkması için, çalışma meclisinin bir an önce toplanması gereklidir. Çalışma meclisinde bunlar tesbit edilmeli ve yasalaştırılmalıdır. Bu arada, şunu da ifade edeyim, şu anda çıkarılmış ve fakat yanlış olarak çıkarılmış bazı kanunların aksayan yönlerinin düzeltilmesi için de ilgililerle temas halindeyiz.»

ÖMER ERGÜN'ÜN KONUŞMASI :

TÜRK-İŞ Genel Mali Sekreteri Ömer ERGÜN de yaptığı konuşmada 12 Eylül'e gelinmesinin başlıca nedenlerinin sorumsuzluk olduğunu beyan etmiştir.

Ömer ERGÜN, konuşmasında başta partiler olmak üzere, tüm ilgililerin sorumsuzluklar içinde olduklarını, sorumsuzca konuşup sorumsuzca davrandıklarını söylemiş, hatta sorumsuz sendikacıların da bunda önemli katkıları olduğunu ifade etmiştir.

ERGÜN, siyasi kavgaların ve yatırımların sona erdiği bir ortamda, bundan böyle herkesin çok çalışması, kendi çıkarlarından ziyade ülkenin çıkarlarını düşünmesi lazım geldiğini bildirmiştir.

TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Kaya ÖZDEMİR'in de bir konuşma yaptığı kongrede, daha sonra, eleştirilere geçilmiş, çalışma ve mali rapor üzerinde üyeler görüşlerini açıklamışlardır.

Gündem gereğince son olarak seçimlere geçilmiş ve yapılan seçimlerden sonra, Başkanlığa yeniden Zeynel YILMAZ seçilmiştir. Sekreterliğe Mehmet YURTSEVER, Mali Sekreterliğe Mahmut ÖZTÜRK, Teşkilatlandırma Sekreterliğine Mesut ÇOLAK ve Eğitim Sekreterliğine de İsmail ER seçilmişlerdir.

SAĞLIK-İŞ SENDİKASI TÜZÜK TADİLİ İÇİN KONGREYE GİDİYOR

Konfederasyonumuz üyesi Türkiye Sağlık İşçileri Sendikası (SAĞLIK-İŞ). merkez genel kurulunun, tüzük tadili için toplanmasının kararlaştırıldığı bildirildi.

Sendika Yönetim Kurulu, Çalışma Bakanlığınca istenen değişikliklerin yapılabilmesi için yetkili organ olan genel kurulun Şubat ayı içinde toplanmasını kararlaştırdı.

Öte yandan, Sağlık-İş Sendikasına bağlı şube kongreleri için de hazırlıkların sürdürüldüğü açıklandı.

DYF-İŞ FEDERASYONU GENEL KURULU NİSAN'DA YAPILIYOR

Türkiye Demiryolları İşçi Sendikaları Federasyonu (DYF-İŞ) nun 13. Genel Kurulu 13 Nisan Pazartesi günü DSİ Toplantı Salonu'nda başlayacaktır.

DYF-İŞ Genel Başkanı Şerafettin AKOVA, genel kurulla ilgili çalışmaların yoğunlaştırıldığını ve ülkenin çeşitli sorunlarını kapsıyan «Çalışma Raporu»' nun hazırlanmaya başlandığını söyledi.

sendikalardan haberler...

TES-İŞ Federasyonu'nun 16 gün süreli eğitim programı Ankara'da yapıldı

ERÇELİK «YENİ YASALAR, YÖNETİM SORUNLARI, KOOPERATİFÇİLİK VE ATATÜRK'ÜN DÜŞÜNCE YAPISI KONULARI, PROGRAMIN AĞIRLIĞINI TEŞKİL EDİYOR.»

FEDERASYON, «ATATÜRK'ÜN DÜŞÜNCE YAPISI» ADLI BİR KİTAP BASTIRDI.

SEMİNERİN AÇILIŞINDA, TÜRK-İŞ VE TES-İŞ YÖNETİCİLERİ (üstte), BAZI SENDİKA BAŞKANLARI (Altta)

Türkiye Enerji, Su ve Gaz İşçi Sendikaları Fenderasyonu (TES-İŞ)in düzenlediği ve dörder günden 16 gün süren eğitim proğramı Ankara'da yapıldı.

Federasyona bağlı sendika başkanlarının katıldığı eğitim çalışmalarını bir konuşmayla açan TES-İŞ Federasyonu Genel Başkanı Orhan Erçelik, TÜRK-İŞ topluluğunun sorumluluk ve yurtseverlik çizgisinden sapmadan sürdürdüğü çalışmaların önemli bir bölümünün «eğitim» olduğuna işaret etti ve «Bağlı Sendikalarımızın yöneticilerini kapsayan 16 günlük proğramda, yeni çıkan yasalar, yönetim sorunlarımız, demokratik kooperatifçilik ve özellikle geçtiğimiz yıllarda çarpıtılmaya çalışılan büyük kurtarıcı ATATÜRK'ümüzün düşünce yapısı gerçek yönleriyle tanıtılacaktır» dedi.

Orhan Erçelik, konuşmasında şunları söyledi :

«1981 ATATÜRK YILI nedeniyle Federasyonumuz, değerli bir sosyal antropolog'un 17 yıllık araştırması sonucu meydana getirdiği «ATATÜRK'ÜN DÜŞÜNCE YAPISI» adlı ciddi bir eseri de eğitim yayını olarak bastırmış ve örgütümüzün bütün ünitelerine dağıtmaya başlamıştır.

«Sayın Devlet Başkanımızın bir konuşmasında işaret ettiği gibi, Atatürk'ü çocuklarımıza anlatamadığımız için, başkaları, başka kişileri anlatarak çocuklarımızın körpe dimağlarına yerleştiler. O halde bu uyarıdan hareketle, eğitimde ilk yeni yaklaşım, ATATÜRK'ü düşünce yapısıyla, ilkeleriyle iyi tanıtmak olmalıdır.

«ATATÜRK hakkında çok şey yazıldı, çok şey söylendi... Yetkilisi yetkisizi O'nun fikirlerini tartıştı, devrimlerini yorumladı. Çok defa Türk Ulusunun tükenmeyen ATATÜRK sevgisi istismar edildi, bu sevgiyi çıkarları uğruna kullanan tacirler türedi.

«Bununla da yetinilmedi... Büyük önderin düşünce yapısı çarpıtılmaya çalışıldı. Zaman zaman sadece bir ihtilalci olarak vasıflandırıldı. Açıktan olmasa da, Atatürk düşmanlığının çirkin bir strateji ile işlendiğini gördük.

«Öğretim üyelerimiz ATATÜRK'ü değişik, çelişik biçimde yorumladılar. Gerçek ATATÜR,K genç kuşaklara gereğince tanıtılamadı.

«Belirtmek istiyorum ki, son derecede ciddi bir eseri üyelerimiz yararına sunarken, Federasyon olarak kendimize düşen sorumluluk ve görev payını yerine getirmenin mutluluğunu taşıyoruz.»

Orhan Erçelik, TÜRK-İŞ topluluğunun çalışmalarında demokrasinin bütün kurallarına uymakta özen gösterdiğini de hatırlatarak konuşmasını şöyle tamamladı :

«Kamu oyunda son yıllarda sendikalar ve sendikacılar hakkında biraz haklı ve daha çok maksatlı istenen bir imaja değinmek istiyorum.

«Geride bıraktığımız dönemlerde demokratik hak ve özgürlükleri amacından saptıran uygulamalar olmuştur. Sendikaları, siyasal ideolojilerine araç yapmak isteyen ve yapanlar çıkmıştır. Bu gelişmelere karşı TÜRK-İŞ sürekli karşı çıkmış, yıpranma pahasına meşru ölçüler içinde mücadele vermiştir.

«Hak ve özgürlükleri kötüye kullananları değerlendirirken, TÜRK-İŞ topluluğunun yerini iyi belirlemek gerekir.»

TES-İŞ Federasyonu eğitim çalışmalarından sendika başkanlarını takiben, genel malî, teşkilâtlanma ve eğtiim sekreterleri de yararlandılar.

KAYA ÖZDEMİR'İN KONUŞMASI

TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Kaya Özdemir de, toplantıda yaptığı konuşmasında, özellikle 12 Eylül Harekatının genel nedenleri üzerinde durdu, bu arada, günün koşullarına uygun şekilde sendikal faaliyetlere izin istediklerini hatırlattı.

Kaya Özdemir, «11 Eylül'ü bilmeyenler, 12 Eylül'ü anlıyamazlar. Bu anlıyamıyanlardan birileri de Batılılardır.» dediği konuşmasını şöyle sürdürdü.

«12 Eylül'den bu yana, bir sendikal kuruluşun başkanlar düzeyindeki ilk eğitim çalışması, bugün TES-İŞ Federasyonumuzca yapılmaktadır.

12 Eylül'le bilindiği gibi, ülkeye bir askeri yönetim gelmiştir. Bu yönetimin tabii ki kendine has özellikleri vardır ve bunu en iyi takdir edenlerin başında TÜRK-İŞ gelmektedir.

Aslında TÜRK-İŞ, ülke şartlarını her zaman iyi değerlendirmiş ve sonuna kadar bağlı kalacağı Atatürk İlkeleri doğrultusunda, ülke birlik ve bütünlüğünü savunmuştur. TÜRK-İŞ bugün 1 milyon 800 bin işçiyi sinesinde toplamış en büyük işçi kuruluşu olarak ve Atatürk ilkelerine yürekten inandığını her fırsatta göstermiş olduğu için bugün çalışmalarına izin verilmiş, açıktır ve ayaktadır. Fakat, sendikal faaliyetlere gereği şekilde izin verilmiyor. Bu durumu Sayın Devlet Başkanına, Sayın Hükümete arzettik günün koşulları içinde sendikal çalışmalarımızı sürdürebilmemiz için izin istedik, bugün bu isteğimizi huzurunuzda tekrarlıyorum.

Bu arada şunu belirtmek isterim ki, 12 Eylül'ün anlamını iyi bilmeliyiz. Fakat, 11 Eylül'deki Türkiye'nin içinde bulunduğu bunalımın ağırlığını bilip yaşamıyanlar, 12 Eylül'ü anlayamazlar. Bunu bilmeyenler var, bunlardan birileri de Batılılardır. 11 Eylül'deki durumumuzu ve 12 Eylül'ü bir türlü Batılılara anlatamıyoruz. Daha doğrusu anlamak istemiyorlar... Devletimizin ve rejimimizin 11 Eylül'de hangi badireler, hangi tehlikelerle karşı karşıya bulunduğunu Batılılar anlıyamıyorlar.

Bugün tüm ülkede Askeri Yönetim ve Sıkıyönetim vardır. Bunun neden zaruretini takdir ediyoruz. Fakat bunlara rağmen de meydana gelen sendikal tıkanıklığın giderilmesini istiyoruz. TÜRK-İŞ hiçbir zaman anarşiye prim vermemiş, sokağa iltifat etmemiş, sokağa dökülmenin ve anarşinin daima karşısında olmuştur. Bu itibarla 12 Eylül'ü ve onun haklı gerekçesini iyi bilenlerdeniz ve yakın bir gelecekte, ülkemizde sarsılmaz bir demogratik yeniden geleceğine yürekten inanıyoruz.

Sendikacılar, olarak sabırla olayları değerlendirmek zorundayız ve sabırla sonuca ulaşma zorunda olduğumuzu da iyi biiliyoruz.»

PROGRAMA KATILAN DİĞER BAZI YÖNETİCİLER

MADEN OCAKLARINDA MEYDANA GELEN İŞ KAZALARINDA DÖRT İŞÇİ ÖLDÜ BİR İŞÇİ AĞIR YARALANDI

Ülkemizde meydana gelen işkazalarında ölüm oranı en yüksek işkolu madencilik. İş kazalarındaki ölüm oranının yükseklik sırası daha sonra yapı ve metal işkollarında.

İş kazalarının yanısıra, mesiek hastalıkları da önemli bir sorun oluşturuyor günümüzde. Ülkemizde meslek hastalıklarına yakalanan 600 işçiden 159'u madenci. Ayrıca, madencilik işkolunun en yoğun olduğu Zonguldak ilimizde, ölümle sonuçlanan iş kazaları önemli yer tutuyor.

Geçtiğimiz günlerde yine Zonguldak'ta meydana gelen bir işkazasında 3 maden işçisini daha yitirdik. Ereğli Kömür İşletmeleri, Kozlu Bölgesi İhsaniye bölümünde, deniz seviyesinden 400 metre derinlikte oluşan göçük sonucu, Metin Davul (1947), Ali Osman Kanca (1950) ve Hamit İsmail (1944) adlarındaki üç maden işçisi hayatlarını kaybetti.

Hemen birkaç gün sonra, Muğla'nın Fethiye İlçesi Gögek krom ocağında, gece yarısı meydana gelen göçükte bir işçi hayatını kaybederken, bir işçi de ağır şekilde yaralandı. Ağır yaralanan Ramazan Kaplan adındaki işçi hastaneye kaldırılırken, ölen Mehmet Kaya adlı işçi de, ardında yaşlı gözler bıraktı.

sendikalardan haberler...

YOL-İŞ FEDERASYONU GENEL BAŞKANI MUZAFFER SARAÇ

İnşaat İşkolunda Yetki YOL-İŞ FEDERASYONU'na verildi...

Çalışma Bakanlığı yetki ile ilgili incelemesinde İnşaat İşkolunda örgütlü işçilerin yarısından fazlasının YOL-İŞ Federasyonu üyesi olduğunu saptadı.

Çalışma Bakanlığı 18 numaralı İnşaat İşkolunda yetkili işçi kuruluşunun Yol-İş Federasyonu olduğuna karar verdi. Bakanlık Yol-İş Federasyonunun yetki için 18 Mart 1980 tarihinde yaptığı başvurusunu usül ve yetki yönünden inceledi. İş Müfettişlerince yürütülen inceleme sonucunda İnşaat İşkolunda örgütlü bulunan işçilerin yarısından çoğunun Yol-İş Federasyonuna üye olduğu belirlendi. Bunun üzerine sözkonusu bakanlık 22 Aralık 1980 tarihinde İnşaat İşkolunda yetkili işçi kuruluşunun Yol-İş Federasyonu olduğunu karara bağladı.

Yol-İŞ Federasyonunun işkolu yetkisi, süresi sona eren Toplu İş Sözleşmelerinin zorunlu hallerde yeniden yürürlüğe konulmasına ilişkin 2364 sayılı yeni Sendikalar Yasası hükümleri karşında inşaat işkolunda bugüne kadar örgütlenemeyen ve toplu iş sözleşmesinden yararlanamayan işçilerin toplu sözleşme düzenine girmelerine olanak sağlıyor. Yol-İş Federasyonu Toplu İş Sözleşmesi olmayan işyerlerini Yüksek Hakem Kuruluna intikal ettirecek, o işyerlerinde de sözleşme uygulamaları başlayacaktır.

TEKSİF BÜNYAN ŞUBESİ, HAVA KUVVETLERİNİ GÜÇLENDİRME VAKFI'NA 650 BİN LİRA BAĞIŞTA BULUNDU

Türkiye Tekstil, Örme ve Giyim Sanayii İşçileri Sendikası (TEKSİF)'in Bünyan şubesi geçtiğimiz ay sonunda Türk Hava Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfına 650 bin 450 lira bağışta bulundu.

TEKSİF Bünyan Şubesi Başkanı Necati ZOR ile Sekreter Zeynel KOÇ, bir yazı ile durumu işçilere bildirmişler ve kısa bir süre içinde toplanan 650 bin 450 lira sendika yöneticileri tarafından Kayseri Hava İkmal Komutanı Tüm general Ahmet CESUR'a verilmiştir.

Bağış çekinin verilmesi sırasında yapılan törende, TEKSİF Bünyan şubesinin yöneticilerine teşekkür edilmiş ve işçilerin bu alicenap davranışlarının takdirle karşılandığı bildirilmiştir.

Yapılan bağıştan bir süre sonra, Hava Kuvvetleri Komutanı ve Türk Hava Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı Orgeneral Tahsin ŞAHİNKAYA, Teksif Bünyan Şubesi Başkanı Necati ZOR'a bir teşekkür mesajı göndermiştir.

Türk Hava Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı ve Hava Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Tahsin ŞAHİNKAYA, TEKSİF Bünyan Şubesi Başkanı Necati ZOR'a gönderdiği teşekkür mesajında şunları yazmıştır :

«Memleketimizde Milli bir havacılık sanayiinin kurulması amaciyle meydana getirilen Hava Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfına yapmış olduğunuz yardım, yurtseverlik duygusunun çok içten bir ifadesi olmuştur.

Bu asil hareketiniz dolayısiyle sizi tebrik eder, Yönetim Kurulu adına teşekkürlerimi sunarım.»

TÜRK-METAL, ANKARA 1 NOLU ŞUBESİNİN GENEL KURULU YAPILDI...

ÖZBEK :

«ÇALIŞMA BARIŞININ BOZULMAMASINA VE ÜRETİMİN ARTMASINA ÖZEN GÖSTERİYORUZ.»

TÜRK METAL SENDİKASI ANKARA 1 NOLU ŞUBESİ'NİN YENİ YÖNETİCİLERİ SENDİKA GENEL BAŞKANI MUSTAFA ÖZBEK İLE BİRLİKTE

TÜRK-İŞ'e bağlı Türk-Metal Sendikası Ankara Bir No.'lu Şubesinin Olağan Genel Kurulu, geçtiğimiz ay sonunda Ankara'da toplandı.

Türk Metal Sendikası Genel Başkanı Mustafa ÖZBEK, Genel Kurul'da yaptığı konuşmada, «Özellikle çalışma barışının bozulmaması ve üretimin artması konusunda özen gösterdiklerini ve TÜRK-İŞ'e bağlı kuruluşlar olarak bu konuda elden gelen fedakarlığı yapmaya hazır olduklarını» söyledi.

Mustafa ÖZBEK, toplantıda şu konuşmayı yaptı :

«İş hayatımız, işçi - işveren ilişkileri açısından da yeniden bir derlenip toparlanmanın içindedir. TÜRK-İŞ ve o'na bağlı Sendika ve Federasyonlar olarak, bu uygulamaları dikkatle izliyor ve güvendiğimiz yeni yönetime karşı iyiniyetimizi muhafaza ediyoruz. Özellikle çalışma barışının bozulmaması, üretimin artması, işçi - işveren ilişkilerinde ülke yararını zedeliyecek bir sürtüşmenin içine girilmemesi için TÜRK-İŞ ve o'na bağlı kuruluşlar olarak elden gelen gayret ve fedakârlığı yapıyoruz.

Ancak, Kamuoyuna yansıyan ve bu arada basınımızda da haklı olarak eleştiri konusu olan bazı uygulamalar, TÜRK-İŞ'e bağlı kuruluşlar olarak bizi üzüntüye sokmaktadır. Buna örnek olarak Gelir Vergisi, işçi emeklileri, Kıdem tazminatları ile ilgili ortaya atılan ve gerçekten çalışanlar arasında huzursuzluğa yol açabilecek onuları gösterebiliriz.

Şunu kesinlikle belirtelim ki, 12 Eylül öncesi dönemin sevgili Türkiye'mizde bir daha yaşanmaması için gereken her türlü fedakârlığı yapmağa hazırız. Yeni yönetimin başarıya ulaşmasını da canıgönülden arzu ediyoruz. Bu arada, bize ümit bağlamış yüzbinlerce fedakâr işçimizi yakından ilgilendiren ve aşağıda sıraladığım bazı konuların biran önce çözüme kavuşturulmasını da bütün iyiniyet ve samimiyetimizle diliyorum:

● Çalışma Meclisi biran önce toplanmalı ve çözüm bekleyen mes'eleleri görüşmelidir. Bundan sonra da Asgari Ücret Komisyonu toplanmalıdır. Komisyon, Asgari Ücreti, günümüzün şartlarına uygun bir şekilde tesbit etmelidir.

● Vergilemede çalışanlar arasında huzursuzluğa yol açmayacak sosyal adalet ilkelerine uygun bir kalıcı sistem getirilmelidir.

● İşçi emeklilerimizin Kıdem tazminatlarının ödenmesinde artık daha fazla gecikmeye meydan verilmemelidir.

● Henüz bağlanmamış Toplu İş Sözleşmelerini sonuçlandıracak Yüksek Hakem Kurulu da bir an önce toplanmalı ve ve binlerce işçimizin daha fazla mağdur olmaları önlenmelidir. Yapılacak sözleşmeler, günümüzün geçim şartları gözönüne alınarak düzenlenmelidir.

Yüce Devlet ve Milletimiz bugün aydınlığa giden bir yoldadır. Bu konuda hepimiz yeni yönetimimize destek olmaya devam etmeliyiz. Parlamento'nun açılması, siyasi partilerimizin faaliyete geçmesi ve bütünüyle demokrasinin tüm kurumlarıyla yeniden işlerliğe kavuşması, milletçe göstereceğimiz destek ve iyiniyetli anlayışa bağlıdır. Devlet Başkanımız Sayın Kenan EVREN'in 12 Eylül Harekâtının gerekçesini anlattığı konuşmasında ifade ettikleri gibi, bu takdirde demokrasinin bütün kurumlarıyla yeniden işler hale gelmesi, kısa bir süre sonra gerçekleşecektir.»

sendikalardan haberler...

İtirazlar sonuçlandı ve...

MADEN FEDERASYONU İŞKOLU YETKİSİNİ ALDI

• BU YETKİDEN 100 BİN İŞÇİ YARARLANIYOR

MADEN FEDERASYONU GENEL BAŞKANI KEMAL ÖZER'

Madencilik işkolunda toplu sözleşme yapma yetkisi Konfederasyonumuz üyesi Türkiye Maden İşçi Sendikaları Federasyonu'na verildi.

Çalışma Bakanlığından işkolu düzeyinde toplu sözleşme yapma yetkisi alan Maden Federasyonu, daha önce işyeri düzeyinde toplu sözleşme yaptığı ve süresi sona eren işyerleri için yeniden sözleşme yapmak istemiyle Yüksek Hakem Kurulu'na başvurdu.

İTİRAZ VE YETKİ

Madencilik işkolundaki yetki uyuşmazlığı, Disk'e bağlı Dev Maden-Sen ve Yeraltı Maden-İş Sendikalarının itirazları sonucu iki kez Yargıtay'ca ele alınmış, ancak Maden Federasyonu üçüncü kez Çalışma Bakanlığı'na başvurmuştu. Çalışma Bakanlığı, işkolunda en çok üyeye sahip olduğu gerekçesiyle yetkiyi Maden Federasyonuna verdi.

ÖZER'İN SÖZLERİ

Bu konuda bir açıklama yapan Maden Federasyonu Genel Başkanı Kemal Özer, Federasyonun işkolu yetkisine dayanarak, Türkiye Kömür İşletmeleri Genel Müdürlüğüne bağlı işyerlerinde çalışan 70 bin, özel sektörde çalışan 30 bin işçi için Yüksek Hakem Kurulu'na başvurduğunu söyledi. Kemal Özer sözlerini şöyle sürdürdü :

«Aldığımız işkolu yetkisine dayanarak, daha önce sözleşme imzaladığımız, ancak, süresi biten işyerleri için işkolu düzeyinde, işyerlerinde yetkili olan sendikalarımız ise işyeri düzeyinde başvuruda bulundu. Yenileme talebimiz, TKI Genel Müdürlüğü'nün yanısıra, özel kesimdeki bazı işyerlerini de kapsıyor. Böylece 100 bin üyemiz için toplu sözleşme yapmak üzere başvurmuş bulunuyoruz.»

İÇTE OLUP BİTENLER

İŞÇİ DÖVİZLERİ 2 MİLYAR DOLARI GEÇTİ

Yurt dışındaki işçilerin Türkiye'ye gönderdikleri döviz miktarı ilk kez 2 milyar doları aşarak, 1980 yılında 2 milyar 100 milyon dolara ulaştı.

1979 yılında 1 milyar 695 milyon dolar olarak gerçekleşen işçi dövizleri, 1980 de bir önceki yıla göre yüzde 24 oranında bir artış göstermiş oldu.

1980 yılı başında yapılan hesaplamalar, işçi dövizi girişi için 1 milyar 650 milyon dolarlık bir program tahmini belirlemişti. Bu yıl gerçekleşen işçi döviz miktarı böylece program tahminini 450 milyon dolar aşmış oldu.

1980 yılı işçi dövizi girişindeki bu önemli artış, esas olarak yapılan devalüasyon ve kur ayarlamaları sonucu, resmi kur ile serbest piyasa döviz fiyatları arasındaki farkın oldukça düşük bir düzeye indirilmesinden kaynaklanıyor. Bunun yanında, Türkiye'de uygulanan mevduat faiz oranlarının yükseltilmesi, tahvil gelirlerinin artması da, yurt dışındaki işçilerin döviz göndermelerini özendirici rol oynadılar.

Diğer taraftan, özellikle Alman Markının 1980 yılı içinde daha önceki güçlü durumunu koruyup, değer yitirmesinin de döviz akımını hızlandırıcı bir etkide bulunduğu kaydediliyor.

İŞ BULMA KURUMU DOKUZ AYDA 130 BİN KİŞİYE İŞ BULABİLDİ

İş ve İşçi Bulma Kurumu'nun, 1980 Ocak-Eylül döneminde, 130 bin 228 kişiyi işe yerleştirebildiği açıklandı. Aynı dönemde, 384 bin 316 işsizin Kurum'a başvurduğu bildirilirken, başvuruların Eylül ayında en yoğun noktoya ulaştığı ifade edildi. Anılan ay içinde 55 bin 553 kişi Kurum'dan iş istedi. Öte yandan, veriler her yüz kişiden 34'üne iş bulunduğunu ortaya koyarken, kadınların iş bulmada erkeklere oranla daha «şanslı» oldukları kaydediliyor. Bu arada, İş ve İşçi Bulma Kurumu'na başvuranların sayısında azalma gözlendiği, 1980 yılının ilk dokuz aylık döneminde yapılan başvuruların 1979'a göre yüzde 33 oranında gerilediği belirtiliyor.

EN ÇOK İŞKAZASI İSTANBUL, İZMİR VE ZONGULDAK'TA GÖRÜLÜYOR

Türkiye'de en çok işkazasının İstanbul, İzmir ve Zonguldak illerinde meydana geldiği bildirildi. Sosyal Sigortalar Kurumu'nca yapılan araştırmalara göre, 1979 yılındaki iş kazalarının büyük çoğunluğu İstanbul'daki işyerlerinde izlendi ve her yüz işkazasından 32'si bu ilde gerçekleşti. İkinci sırayı yüzde 11,9 ile İzmir, üçüncü sırayı ise yüzde 6,4 ile Zonguldak illeri aldı. Araştırmada, kazalar nedeniyle toplam işgünü kaybı 3 milyon 373 bin olarak belirlenirken, işçilerin işgöremezlik süreleri de 16 milyon 868 bin gün olarak hesaplandı.

MERSİN'DEN SOVYETLER BİRLİĞİNE 1.5 MİLYAR LİRALIK MAL İHRAÇ EDİLDİ

Mersin limanında Sovyetler Birliği'ne 1980 yılı içinde 17 bin 500 ton çeşitli mal ihraç edildiği ve karşılığında 1.5 milyar liralık döviz sağlandığı bildirildi.

Sovyetler Birliği'ne ihraç edilen malların başında limon geldiği, bunu pamuklu mensucat, kuru meyve, pamuk ve yer fıstığının izlediği belirtildi.

Yetkililer, 1980 yılı içinde Sovyetler Birliği'nden yapılan ithalatın ise, 350 milyon liraya ulaştırdığını söyledi.

Sovyetler Birliği'nden bir yılda 41 bin ton kimyevi gübre ve amonyak ithal edildiği açıklandı.

İŞÇİ TASARRUFLARININ BÜYÜK BÖLÜMÜ KONUTA YÖNELİYOR

Yurtdışında çalışan Türk işçilerinin tasarruflarının büyük bölümünü konuta yatırdıkları bildirildi. Yapılan belirlemelere göre, toplam tasarrufların yüzde 49'u konut alımı için harcanırken, yüzde 23 dolayındaki bölümü ise atölye ve sınai işletme kurulmasında kullanılıyor. Bu arada, yurtdışında çalışan işçilerin, şimdiye değin Türkiye'de yaklaşık 200 ticari ve sınai şirketin hisse senetlerini alarak ortak oldukları kaydedildi. İşçi tasarruflarının yöneldiği tüketim ve yatırım alanlarından kimileri şöyle sıralanıyor : Yüzde 9'u toprak alımı, yüzde 6'sı aile giderleri, yüzde 5 otomobil, tarım ve sanayi makineleri, yüzde 1'de hisse senetleri.

DIŞTA OLUP-BİTENLER

YURTDIŞINDA ÇALIŞAN İŞÇİLER ŞİRKET KURMADA BAŞARILI OLUYOR

ILO/Uluslararası Çalışma Örgütü, yurtdışında çalışan Türk işçilerin, şirket kurmada «çok başarılı» olduklarını açıkladı. Bu işçilerin, Türkiye'de 19 milyar 136 milyon lira toplam sermayeli 197 yatırım şirketi kurdukları kaydedilen ILO raporunda, «girişimlerin öteki ülkeler için örnek oluşturduğu» ifade edildi. Öte yandan DESİYAB/Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası ile F. Almanya İktisadi işbirliği Bakanlığı'nın gerçekleştirdikleri ortak bir araştırmada da, yurtdışında çalışan işçilerimizin girişimleri sonucu, 237 bin 125 ortaklı 197 şirketin, Türkiye'de 20 bin dolayındaki kişiye yeni iş olanağı sağladığı bildirildi.

ABD'DE 2 MİLYON 500 BİN İŞÇİ TOPLU SÖZLEŞME BEKLİYOR

ABD.'de, çeşitli sektörlerde çalışan 2 milyon 500 bin dolayındaki işçinin, 1981 yılı içinde toplu iş sözleşmesine hazırlandıkları bildiriliirken, ülkenin yeni Başkanı Ronald Reagan'ın izlemeyi öngördüğü ücret politikasının, ciddi sorunlara yol açabileceği kaydedildi. Uzmanlar, Reagan'ın ücretleri, enflasyon nedenlerinin başında gördüğüne işaret ederek, özellikle militan sendika örgütlenmelerinin bulunduğu PTT işkolunda, sorunun çözümünün güç olduğunu ifade ediyorlar. Reagan'ın işçi konularında danışmanlığını yapan Alan Green Span ise, işçi kuruluşlarının görüldüğü kadar güçlü olmadıkları kanısında. Span, bu nedenle ücretlerin enflasyonu tırmandıracak düzeye ulaşmayacağını savunuyor.

LEYLAND BELÇİKA'DAKİ FABRİKASINI KAPATIYOR

İngiliz Leyland otomobil şirketinin, Belçika'da bulunan montaj fabrikasını kapatmaya karar verdiği ve 3 bin işçinin bu nedenle işsiz kalacağı bildirildi. Şirketin, Belçika'da Chrleroi yöresinde bulunan, Seneffe montaj tesisleri en düşük kapasiteye indirildi ve çalışma süresi kısaltıldı. Fabrikada işçiler ayda yalnız bir hafta üretim yapıyor. Öte yandan, ülkede faaliyet gösteren Renault firması da, Belçika hükümetini uyararak. Japonya'dan otomobil ithalatının durdurulmaması durumunda tesislerini kapatacağını bildirdi. Uzmanlar, daha önce tekstil ve demir sanayilerindeki ağır bunalımlara da dikkati çekerek, Leyland ve Renault fabrikalarının kapanması halinde, Belçika ekonomisinin yeni bir sarsıntıyla karşılaşacağını ifade etmekte.

LİBYA ÇEŞİTLİ ALANLARDA ÇALIŞACAK UZMAN VE İŞÇİ İSTİYOR

Libya Arap Halk Sosyalist Cemahiriyyesi, Türkiye'den çeşitli alanlarda çalışacak uzman ve işçi istedi. Libya'nın Ankara'daki Halk Komitesi Başkanlığı'ndan yapılan açıklamada, Türk işçilerinin öncelikle ülkeye alınacakları kaydedildi. Açıklamada ayrıca, her ay için 5 bin dolayında işçinin Libya'ya gönderilmesinin sağlanacağı bildirildi. Libya Halk Komitesi'nin, bu istemi Türk makamlarına resmen iletmesi beklenirken, bu ülkenin aradığı elemanlar arasında, nitelikli ve niteliksiz işçilerin yanısıra, doktor, inşaat mühendisi, elektronik mühendisi, mimar ve bilgisayar uzmanlarının da bulunduğu ifade edildi.

SOVYETLER YABANCI ŞİRKETLERDEN «GÜVENCE PARASI» ALIYOR

Sovyetler Birliği Hükümeti, ülkedeki yabancı şirketlerden çalıştırdıkları Sovyet yurttaşlarına ödedikleri ücretler karşılığında «güvence parası» almayı kararlaştırdı. 1 Nisan 1981'de yürürlüğe girecek karar uyarınca, yabancı şirketler, her sovyet görevliye ödedikleri ücretin 2.5 katını döviz olarak bankaya yatıracaklar. Karar, ayrıca görevlilere döviz olarak ücret ödemeyi de kaldırıyor. Yabancı şirketlerin Sovyetler Birliği'nde çok sayıda yerli personel çalıştırdıkları kaydedilirken, bu uygulamanın devlete faizsiz döviz geliri sağlayacağı bildiriliyor.

POLONYA'DA YENİDEN «HAFTA SONU ÇALIŞMAMA» ÇAĞRISI YAPILDI

Polonya Bağımsız İşçi Sendikaları Federasyonu ile Hükümet arasında haftalık çalışma süresinin 5 güne indirilmesine ilişkin görüşmeler sürerken, «Dayanışma» yönetimi ülkedeki tüm işçileri, ikinci kez «cumartesi günleri işbaşı yapmamaya» çağırdı. Bu arada, işçi kuruluşlarının, çalışma süresini kısaltma istemlerinin, ekonomik durum nedeniyle hükümetçe benimsenmediği, ancak Çalışma Bakanı Jausz Obodowski'nin Dayanışma yetkilileriyle görüşmelere devam edeceği ifade ediliyor.

POLONYA'DA YENİ GREVLER BEKLENİYOR

Polonya'da haftalık çalışma saatlerinin kısaltılması tartışmalarının ardından yeni bir grev dönemine girilmesi bekle-

niyor. Geçtiğimiz hafta sonu Gdansk, Gdnia, Sapot ve Varşova kentlerinde iş bırakma eylemi uygulanmasından sonra, Hükümet ile Dayanışma Sendikası arasındaki görüşmelerin sonuçsuz kaldığı bildirildi. Bu arada, Dayanışma Sendikası, geçtiğimiz günlerde tüm ülkede bir saatlik genel grev çağrısında bulundu. İşçilerle hükümet arasında süregelen gerginlik konusunda bir açıklama yapan Dışişleri Bakan Yardımcısı Marian Dobrosiels ise, iç sürtüşmelerin ülkeyi yıprattığını ve uluslararası durumu sarstığını öne sürdü. (TÜBA)

İNGİLTERE'DE GREV HAZIRLIKLARI YOĞUNLAŞIYOR

İngiltere'de liman ve gemi işçilerinin, geçtiğimiz günlerde uyguladıkları dizi grevlerden sonra, su ve kanalizasyon işşilerinin de, ücret artışı istemi ile iş bırakma kararı alacakları bildirildi. Ülkedeki su ve kanalizasyon işçilerinin örgütlü bulunduğu sendikanın yetkilileri, toplam 33 bin işçinin çalıştığı işyerlerinde grev oylamalarına başlandığını ve grev uygulamak için sonucun beklendiğini ifade ettiler. Bu işkolundaki işçilerin yüzde 30 oranında ücret zammı istedikleri, işverenin ise yüzde 7.9'luk bir artış öngördüğü kaydedildi.

BATI ALMANYA'DA İSSİZ SAYISI BİR MİLYONU AŞTI

Batı Almanya'da istihdam istatistikleri, geçen Aralık ayında, son yılların en olumsuz gelişmesini ortaya koydu. Ülkede işsiz sayısı Aralık ayında 150 bin 800 kişi birden artarak, 1 milyon 120 bin kişiye ulaştı.

Batı Alman Çalışma Bakanlığı'nca yayımlanan verilere göre, işsizliğin hızlı bir artış göstermesi sonucu, ülkede işsizlik oranı yüzde 4.2'den yüzde 4.8'e çıktı.

Batı Almanya'da mevsimin kış olması sebebiyle inşaat sektörünün faaliyetini azaltması işsizliğin artmasına yol açıyor.

KOYUNLAR İÇİN TAKMA DİŞ YAPILDI

Bir dişçi, daha uzun yaşamaları ve üremeleri için koyunlara metal diş takma metodu buldu.

Koyunların beş yıldan fazla yaşamaları enderdir. Çünkü, o çağa geldiklerinde dişleri kırılır ve dökülmeye başlar. Bu nedenle de kesime gönderilirler.

Oysa ki, veterinerler, koyunların genellikle altı, yedi ve sekiz yaşlarında maksimum yavrulama potansiyelinde olduklarını söylüyorlar.

İskoçyalı bir çiftçinin oğlu olan dişçi Adam Thomson bu iki zıt durum üzerinde düşünüp taşındı ve sonunda dünya çapında ilgi uyandıran bir fikir attı ortaya.

Mr. Thomson, bir çiftçi arkadaşının yardımıyla, koyunların kendi alt - çene dişlerinin üzerine metalik bir «kaplama» yapıştırmak suretiyle dökülmelerini önleme deneylerine girişti.

Kaplama işlemlerinin yürütüldüğü Cumledge'deki Preston Çiftliğine atfen «Preston Cebiresi» diye adlandırılan bu metod halen 100 koyuna uygulanmış bulunuyor.

Mr. Thomson'ın dediğine göre, cebire takılan koyunlar hiçbir rahatsızlık hissetmeden gayet sakin olarak hemen otlamaya gidiyorlar.

Tanesi 25 sterlin (yaklaşık 5.500 TL.) olan kaplamaların maliyetini, plastik kullanarak düşürebileceğini söyleyen A. Thomson'a şimdiden bir çok koyun yetiştiricisi ve çiftçi başvuruda bulunmuş durumda.

YUGOSLAVYA'DA İŞSİZLİK ARTTI

Yugoslavya'da işsizlik oranının yüzde 13.6'ya yükseldiği bildirildi. Federal İstatistik Bürosu tarafından yapılan açıklamaya göre, halen ülkede 787 bin kişi çalışamıyor. Öte yandan, Yugoslavya'nın yabancı ülkelere gönderdiği işçi sayısı da 770 bin olarak belirlendi. Bu arada, dış ülkelerden dönen işçilerden 60 bin kadarına iş sağlanabildiği kaydedilirken, bu durumun, nitelikli elemana duyulan ihtiyaçtan kaynaklandığı ancak, geri dönüşlerin giderek işsizliği artırıcı bir etken olarak görüldüğü de ifade edildi.

YÜKSEK KOLESTROLLÜ GIDALAR KALP HASTALIĞINA HASTALIĞINA YOL AÇIYOR

Kalp hastalıkları ile ilgili olarak 20 yıldan bu yana yapılan çalışmalar yüksek kolestrollü gıdalar alan kişilerin kalp hastalıklarından öldükleri görüşünü kuvvetlendirdi.

Tıp alanında yüksek kolestrollü gıdalar yemenin kalp hastalıklarına yol açtığına inanılmasına karşın, bugüne kadar bu görüş kesinlik kazanmamıştı.

1957 - 58 ve 1977 yıllarında Chikago bölgesinde 1900 erkeğin üzerinde yapılan araştırmalar sonucu, bu kişiler kullandıkları kolestrollü gıdalar açısından üçe bölünmüşlerdi. Az kolestrol alan kişiler arasında kalpten ölüm oranı yüzde 11 olarak saptanırken, yüksek kolestrol kullananların arasındaki ölüm oranının yüzde 14 olduğu gözlenmişti.

Kolestrolün azaltılmasının et, balık, tavuk, sebze ve yumurta sarısı, süt, krema pevnir çukulata, şişmanlatıcı gıdalardan da az miktarda yenilmesine bağlı olduğu araştırmada yer aldı.

güldürü

BURHAN DODANLI

TEK DERSTE İNGİLİZCE

HOW ARE YOU?

E, tabii İngilizce bilmiyorsanız, bu kelâmın ne demek olduğunu da bilemezsiniz.. Bilemediğiniz için de, HAV AR YU, değil, HOV ARE YOU diye okur ve dahi yabancılara karşı gayetle mahçup durumlara düşersiniz...

Aslında bu HOW ARE YOU'yu öğrendiğiniz takdirde, İngilizce'yi de yarı yarıya sökmüş sayılırsınız ki, sizi o zaman candan kutlarım.

İçinizden bir sivri akıllı çıkıp «Ne var canım bunda? İşte sana HAV AR YU..» diyebilir. Ama ben de iddia ederim ki, diyebilemez. Neden? Çünkü bu HOW ARE YOU, bildiğiniz gibi bir HAV AR YU değil de ondan..

Pekâla, HOW ARE YOU.. nasıl denir?

Bakın, şöyle denir...

Önce mobilyacılardan büyük boy bir ayna alırsınız. Sonra onu boş ve loş bir odada duvara dayarsınız. Sonra karşısına geçer, gözlerinizi süzer, azıcık ağzınızı büzersiniz.

Ve dahi müteakiben ağzınızı yavaş yavaş açar, iki dudağınızın arasındaki mesafe 5 santim olunca öyle durur, derin bir nefes alırsınız. Neden 5 santim? Çünkü, İngilizce kibar bir lisan olduğu kadar, ölçülüdür de..

İşte bu kertede, büyük dilinizi damağınıza doğru kıvırıp küçük dilinize değdirirsiniz. Eğer büyük diliniz küçük dilinize değmiyorsa, e valla kusura bakmayın, siz İngilizce falan öğrenemezsiniz. Hemen vazgeçin bu sevdadan..

Yok eğer değiyorsa, istikbaliniz parlak demektir.

İşte biraz sonra İngilizce konuşacak olan bu sayın büyük dilinizi, birden ve âni bir hareketle dişlerinize doğru fırlatırken, «HAV-.» diyeceksiniz. Ve göreceksiniz ki, «AR YU» kelimeleri de kendiliğinden çıkacak ve «HOW ARE YOU?» yani İngilizce «Nasılsınız? Eyi misiniz? Eyi olmanızı Ulu Tanrıdan dilerim..» demiş olacaksınız.

Bunu diyebildikten sonra, artık korkmayın. Önünüze gelenle İngilizce konuşabilirsiniz.

Örneğin, karşıdan gelen birinin yabancı olduğunu sezdiğiniz zaman, adamın yamacına varıp el salladıktan sonra önce bir «HELLO!.» yani, SELAMÜNALEYKÜM, diyiniz. Ve hemen arkasından, tek derste öğrendiğizin bu metodla «HOW ARE YOU?»yu da patlattınız mı, karşınızdaki bülbül gibi ötmeğe başlıyacaktır.

Muhatabınızla konuşmayı daha da koyulaştırmak istiyorsanız, ikinci soru olarak, «Ee, DAHA DAHA HOW ARE YOU?» der ve adamın geçmişini sülâlesini öğrenmiş olursunuz. Hani tamamen boş kalmamak için de, o konuşurken yüzünü buruşturursa, siz de «YA, VAH VAH!.», yok neşeli şeyler anlatıyorsa, kahkahayı basıp, «GUUT, GUUT..» deyin. Artık bundan ötesi, sizin pantomim gücünüze bağlı.

Tüm bunların arkasından bir de «I LOWE YOU..» dediniz mi, göreceksiniz ki karşınızdaki kadın olsun, erkek olsun, hemen size sarılacak ve yüzünüzü gözünüzü şapur şupur öperek, dostluğunuzu ilerletecektir.

Hadi, tek derste İngilizce'niz hayırlı olsun!. Gule gule kullanın!.

.....

Şimdi de isterseniz, size bir fıkra anlatayım.

Karadenizli'nin biri, Londra'ya gitmiş. Ne, HOW ARE YOU bilir, ne I LOWE YOU.. Öyle tek başına otelin lobisinde kukumav kuşu gibi düşünüp dururken ne görsün, karşıda bir hemşerisi oturmuyor mu? Adamdaki kaş, göz ve hele burun, «Ben Karadenizliyim» diye bağırıyor âdeta.

Bizim ki çok sevinmiş, nihayet Türkçe bilen birine rastladım, diye. Fakat giderek yaklaştığı adamda bir kuruntu, bir kuruntu.. Başında tüylü bir şapka, ağzında çekiştirip durduğu bir pipo ve üstelik elinde de İngilizce bir dergi..

«Acaba benzettim mi?» diye içinden geçirmiş, ama gene de sormuş :

— Merhaba hemşerum, sen Tirabzonli misun?

Öteki hiç oralı değil.. Piposunu tüttürüp, dergisini okumakla meşgul..

Bizimki azıcık bozulmuş.. Adama tekrar tekrar bakmış.. Canım belki Trabzonlu değil, ama mutlaka Karadenizli, dive düşünmüş ve bir soru daha yöneltmiş :

— Haçan sen Karatenizli'sun da?

I ıh, herif oralı değil. Tınmıyor bile..

İkinci kez bozum olan bizimki, e canım Karadenizli de olmıyabilir ama, bu herif mutlaka Türk.. Bu kaş, bu göz, bu tarz, bu eda başkasında olamaz, diyerekten son sorusunu da yöneltmiş :

— Ha gözuni sevduğum, de baa oni, sen Türksun daa?

Aa, adam bu defa başını kaldırmış ve karşısındaki bir süre süzdükten sonra, kızgın bir tarzda elindeki dergiyi göstererek,

— Görmey misun. INCILIZUM, demiş..

İngilizce Dil Eğitimi Sürüyor

TÜRK-İŞ'le AAFLI arasındaki «Teknik Yardım Anlaşması» çerçevesinde düzenlenen İngilizce Dil Eğitimi Kursu, başarılı şekilde sürüyor.

Başta TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Kaya Özdemir olmak üzere, Konfederasyona bağlı bazı sendikaların yöneticileri ve TÜRK-İŞ Personelinden bir grup, Aralık ayından bu yana başlayan kurslara, muntazam şekilde devam etmektedirler.

Her ay bir üst derece kura geçen TÜRK-İŞ mensupları, öğretmenleri Selhan Savcıgil'in, değiştirilmeden dönem sonuna kadar kendilerini eğitmesi konusunda hazırladıkları bir dilekçeyi Amerkan Kültür Merkezi Kurslar Müdürlüğüne verdiler. Bu istek kabul edilince, «Ben de siz öğrencilerimden çok memnunum..» diyen Bayan Selhan Savcıgil, bu öğrencileriyle başbaşa kaldı.

TÜRK-İŞ personeli açısından oldukça faydalı geçen bu kurslara, Haziran sonunda yaz tatili için ara verilecek, sonbahar aylarında yeniden başlanacak.

Resimde, TAA'nın başarılı öğretmenlerinden Selhan Savcıgil'i, TÜRK-İŞ mensubu öğrencileriyle ders anında görüyorsunuz.

„Şahsınız için değil,
mensup olduğumuz
millet için elbirliği ile çalışın.
Çalışmaların en yücesi budur.,

K. ATATÜRK